

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka [http://
eestielu.delfi.ee](http://eestielu.delfi.ee)

Nr 4 (239)

APRILL 2014

TASUTA

Ole koos meiega: **facebook**

Väike-Maarja vald osaleb „Maale elama“ messil

„Maale elama“ mess toimub 26. aprillil Tartus Turu tn 8.

Messile läheb oma elukeskkonda tutvustama 55 kogukonda kõigest 15 Eesti maakonnast. Korraldajad ootavad messi uudistama 1000 külastat.

Osalejad saavad võimaluse tutvustada end suurepärase elukeskkonnana nii messil „Maale elama“, kodulehel www.maale-elama.ee, kui ka otse huvilistega suheldes.

Ka Väike-Maarja vald liitub tänavu selle hulgaliselt meedia tähelepanu ja kõlapinda saanud algatusega ning sisutab ühe messiboksi valda tutvustavate materjalidega.

Lisaks elukohtade, töökohtade ja teenuste infole saavad külastajad messil nõuandeid ehitusküsimustes, kinnisvara haldamises ning ettevõtluse alustamises. Messikohvikus saab mekkida kohaliku kööki ning seminaril kuulata maale kolinate lugusid.

Linnainimeste huvi messi vastu on tõusuteel. Viimase kuu aja jooksul on kodulehte www.maale-elama.ee vaadanud ligi kuus tuhat inimest, neist üle poole Tallinnast. Huvi on suurim kõrgharidusega noorte seas, vanusega 24-

34 aastat.

2012. aastal alguse saanud „Maale elama“ kampaania on toetanud paljude eestimaalaste soovi linnast maale kolida. Algatuse mõjul on endale maale elukoha soetanud üle 40 pere ja üle 100 inimese. Märtsis tunnustas regionaalminister kodanikualgatust „Maale elama“ regionaalarengu auhin-naga.

Kodanikualgatuse „Maale elama“ eesmärgiks on tõsta teadlikkust maal elamise suhtes, muuta ühiskonna hoiakuid positiivsemaks ning selle kaudu soodustada linnast maale elama asu-mise trendi.

Lisainfo:

www.maale-elama.ee

Ivika Nögel

Algatuse eestvedaja, MTÜ Partner-lus

tel 511 5914, e-post ivika@vaa.ee

Meel Valk

Korraldusmeeskonna liige, Värskakogukond

tel 5346 3610, e-post meel@verska.ee

Miks on maal hea elada?

Istun hommikul kohvitassiga köögis ja vaatan aknast välja. Öö on olnud jahe. Pilve tagant piiluvad esimesed päikesekiired ja külviks ette valmistatud põld hakkab aurama. Milline suurejooneline vaatepilt! Õunapuu otsas istuvad kaks kuld-nokapaari ja peavad pesaehitamise plaani. Ja pungad mustsõstrapõõsastel muutuvad iga päevaga järjest suuremaks. Maal on kevad.

Hiljuti küsis ajakirjanik minu käest, miks on maal hea elada. Vastasin küsijale, et maal on vaikus ja rahu. Maal on inimese ümber õhku ja avarust. Maal on ruumi elada ja olla. Maal on turvaline. Maal on aega mõelda. Maal on inimene looduse keskel ja kogeb vahetult aastaegade vahetumist. Näeb ja tunneb, et kevad on kätte jõudnud.

Ikka ja jälle arutatakse, millise präänikuga meelitada noori tagasi kodukohta?

Olen seisukohal, et kodukohta naasmiseks peab noor inimene vahepeal ära käima. Peab õppima ja maailma nägema. Teinekord linnas peregi looma, et jõuda tõdemuseni – maal on parem. Et tekiks tahtmine tulla tagasi oma juurte juurde.

Maale saab elama tulla ja elama jääda inimene, kes seda ise tahab. Inimene, kelle mõtetes on koht kõigel sellel väärtuslikul, mis kaasneb maal elamisega.

Noor inimene, kes tuleb maale elama, tahab, et läheduses oleks lasteaed ja kool, et sõidaks koolibuss ja teed oleks korras, oleksid võimalused huvitegevuseks ja vaba aja veetmiseks. Töö võib olla kaugemal, aga esmasel teenusel peavad asuma kodu läheduses.

Loomulikult kaasnevad maal elamisega ka omad varjuküljed, millega linnast maale elama tulijad ei oska sageli arvestada. Elu maal esitab oma väljakutseid ja õpetab rohkem enda eest seisma. Maal saavad hakkama aktiivsed ja tegusad inimesed. Maale elama tulijal peab olema sees ettevõtja alge.

Tihti öeldakse, et maale ei saa sellepärast elama tulla, et pole töökohti. Tõepoolest, alati ei oota amet ukse ees,

selleks tuleb sõita kaugemale. Aga alati on võimalus luua endale ise töökoht ja

kogukonna tulevikku. Lõputu virisemine ja kurtmine ei too lahendusi, tuleb

Maale elama!

Kohalikud omavalitsused on siiani tegelenud peamiselt küsimusega, kuidas inimesi kodukohas „kinni hoida“. Ajakirjandus on aastatega maalinud maaelust masendava pildi. Ikka ja jälle kirjutatakse ja räägitakse maaelu hääbumisest, sellest, kuidas noored ja kõik vähegi normaalsed inimesed kolivad linna elama ning maale jäävad ainult eakad, joodikud ja eluga mitte toimetulevad inimesed. Ühiskonnas on kujunenud hoiakud, mis ei soosi maal elamise või sinna elama asumise mõtet.

Õnneks kostub järjest enam nende inimeste hääli, kes püüavad muuta inimeste hoiakuid maaelu suhtes positiivsemaks ning tekitada huvi maale elama asumise vastu.

saanud „Maale elama“ kampaania on üks müüdimurjatest. Tänavu üle-eestiliseks laienenud ettevõtmise algatajad ja eestvedajad on suuremalt jaolt noored inimesed, kes ise linnast maa-le liikunud ning oskavad hinnata maal elamise väärtusi. See, et nad julgevad öelda „Tulge ka!“, on väga hea näide maal elamise võimalikkusest.

Sellel aastal liitus algatusega ka Väike-Maarja vald. 26. aprillil Tartus toimuvale messile „Maale elama“ 2014 minnakse tutvustama piirkonna väärt elukeskkonda ja loodetakse seeläbi leida valda uusi elanikke.

Ene Preem

„Maale elama“ kampaania kontaktisik Väike-Maarja vallas

2012. aastal Lõuna-Eestis alguse

Maavanem tunnustas parimaid koolilõpetajaid

11. aprillil olid maavanema vastuvõtule kutsutud tublimad õpilased kõikidest maakonna koolidest. Väike-Maarjast olid kutsutute seas Thomas Tammus Väike-Maarja Gümnaasiumist, Keito Pähno Väike-Maarja Õppekeskusest, Mare Käärik ja Rene Šimko SKA Päästekolledži Päästekoolist ning Rakvere Ametikoolis õppivad Olav Leisson Väike-Maarjast ja Karmo Siim Simunast.

Väike-Maarja Gümnaasiumi kuldmedali kandidaat Thomas Tammus on andekas ja mitmekülgne noormees. Ta on edukalt osalenud maakondlikel olümpiaadidel ja mälumänguvõistlustel ning on sportlik, töökas, loomin-

guline, ettevõtlik ja sihikindel koolielu edendaja.

Õppekeskuse müüja eriala 3. kursuse õpilane Keiti Pähno kolme kooliaasta tulemused õppetöös on ainult väga head. Kohusetundlikkus kõikides oma tegemistes iseloomustab Keitit nii koolis kui müüja eriala praktikal olles. Kooli ühisüritustel on ta alati agar osaleja. Ei saa lisamata jätta, et Keiti peres kasvab väike poeg.

Maavanem Einar Vallbaumi soov tublidele lõpetajatele:

„Avasta maailma, omanda teadmisi ja kogemusi ning tule tagasi. Lääne-Virumaa vajab Sind!“

Thomas Tammus ja Keito Pähno koos direktor Raili Sirg-metsa ja maavanem Einar Vallbaumiga.

Päästekooli õpilased Mare Käärik ja Rene Šimko maavanem Einar Vallbaumi vastuvõtul. Foto: 2x Heili Nõgene

Vallavanema kuu

Hea vallaelanik. Kindlasti olid Sina see, kes suutis aprilli esimesel päeval oma tuttavatel suunurgad ülespoole veda- da aprillinalja tehes. Või juhtus hoopis vastupidi, et Sina käisid ennast peegli ees keerutamas, sooviga näha seda pi- sikest plekikest, mis oli Su sõbra sõna- de kohaselt Su lemmikkampsuni seljale tekkinud. Ükskõik, kelle üle nalja visati ja juhul kui seda tehti heast südamest, siis sai täidetud aprillikuu teine olulise tähelepanu all olev teema: südamenä- dal. Teame ju, et hea nali on terviseks ning paljudel juhtudel sõltub tervis just meie enda eluhoiakutest. Olgu siis selle all mõeldud positiivne ellusuhtu- mine või piisavad liikumisharrastused, mis aitavad sageli pingeliseks muutuva päeva toimetustesse vaheldust tuua.

Väike-Maarja vallavolikogu kinnitas märtsi lõpus 2014. aasta eelarve, mis piiritleb käesoleva aasta tegevused ra- haliselt ning seab paika proportsioonid valla erinevate tegevusvaldkondade vahel. Finantsistidele on oluline, et numbrid eelarves moodustaksid ühtse „muusikalise“ terviku ja valed „tämbri-“ selles puuduksid. Võimalik on kindlasti vaielda selle üle, kui palju sisaldab ühe omavalitsuse eelarve analüüsil põhi- nevid arvutusi ja kui palju loomingut. Eelarve ei ole ju ainult tabel numbrite- ga, vaid tegelikult nende numbrite taga on kindlad tegevused ning teatud osa prognoose (küttekulud, elektrihind, lumesademete rohkus, töötajate hai- guspäevade arv, erasektori palga suu- rus jne). Eelarve mõistmiseks on vaja osalt nii kogemusi kui ka oskust saa- da aru õigetest terminitest. Vahel me oleme liialt hõivatud, et jõuda kõiges- se süveneda. Lugesin hiljuti Virumaa Teatajas ühe noore poliitiku arvamust, et keskvalitsuse poolt on tagatud üld- hariduskoolides tasuta lõuna kuni 9. klassi lõpuni ning varsti jõuab see ka gümnaasiumiõpilasteni. Selline mitte just väga põhjalikult läbianalüüsitud teema käsitlus ongi tegelikult juba viga ning annab avalikkusele vale infot. Sel- listest artiklitest jääb mulje, et kesk- valitsus hakkab pakkuma tasuta kooli- toitu 1.-12. klassini. Tegelikuses tuleb rääkida ka terminitest õigesti. Näiteks

proovime kaardistada kõik kulud, mis on seotud koolilõunaga: toiduained, kokkade palgad, majandusjuhataja töö, elektri-, vee- ja kanalisatsioonikulud, nõudepesuvahendid, kuna Väike-Maar- ja gümnaasiumi, lasteaia ja Kilti kooli toitlustamiseks kasutatakse tsentra- liseeritud kööki, siis ka transpordiku- lud, lisaks ka köögitarvikute amortisat- sioon. Keskvalitsus toetab koolitoidu valmistamist 2014. aastal 0,78 sendiga õpilase kohta päevas. Tegelikuses on keskmised koolitoidule kulud suu- rusjärgus 1,1-1,2 eurot päevas. Seega selleks, et koolitoit jõuaks meie õpi- lasteni tasuta tuleb Väike-Maarja val- lal muude valdkondade arvelt meil ise tasuda $(1,1-0,78)*175 \text{ päeva} * 414 \text{ (1.-9. kl õpilaste arv)} = 23\,000 \text{ eurot õppeaas- tas}$. Loomulikult oleme seda aastaid teinud, sest oleme pidanud koolitoitu üheks oluliseks osaks meie õpilaste ta- sakaalustatud arengus.

Nagu igas perekonnas, tuleb ka eel- arve koostamisel teha valikuid vasta- valt kasutada olevatele tuludele. Tuleb panustada sellele, mis on oluline ja mõelda nende tegevuste ja kulutuste üle, mis on oma aktuaalsuse kaotanud. Lihtne ei ole millestki loobuda, kuid veelgi hullem on jätta otsused üldse tegemata. Me oleme korraldanud aas- taid esivõistlusi naise kandmises ning leian, et sellise ürituse korraldamise algatamine Väike-Maarjas oli väga hu- vitav mõte. Aeg oli soodne ja inime- sed ootasid sportlikku meelelahutust. 16 aastat on seda üritusvankrit veetud ning korraldatud seda nii paduvihmas kui päikesepaistes. Võistlustel on ol- nud piisavalt huumorit kui ka sport- likku dramaatikat. Siiski leian, et juhul kui meil endal ei ole enam selle üritu- se eestvedajaid ja tugevaid võistlejaid ning kadunud on ürituse uudsus, siis on aeg otsustada. Eestis on lisandu- nud hulga uusi üritusi, millel on suur menu: Otepää saunamaraton, Viljandi „Kuldkala“, rohked jooksu-, ratta- ja suusamaratonid, muusikafestivalid. Ka meil on aeg mõelda, kas on võimalik al- gatada uut ja menukat üritust, mis üle Eesti siia rahvast kokku tooks. Meil on ka täna selliseid mõnuga tehtavaid üri-

tusi, mis rõõmu val- mistavad, seda nii osalejatele endale kui ka pealtvaata- jatele. Pandivere päev, Wiedemanni keeleauhind, muu- sikafestival, Ebave- re Kange, Pandivere rattaralli, külastus- mäng „Unustatud mõisad“ ja paljud teised kultuuri- ja spordiüritused. Kõikide nende üri- tuste korraldamise eest seisavad meie enda tublid ja tegu- sad inimesed ning just nende tohtu panus on vahel vei- di märkamatu, kuid tegelikult kõige olu- lisem kõigi ürituste edukal korralda- misel. Aga loomu- likult mahub neid veelgi juurde ning oodatud on kõik head ideed, et meie elukeskkonda posi- tiivseid elamusi ja üritusi lisada. Nen- dega on isegi juba algust tehtud, uue üritusena on kavas 26. aprillil alustada Ebaveres esimest Pandivere rattama- ratoni, mis võimal- dab kihutada meie kaunis looduses teiste võistlejatega või iseenda tahte- jõuga võidu. Ühte suurt tahtejõudu ja aprillis sündinud legendaarset isikut saab iseloomusta- da: „Ta oli haritud ja intelligentne, val- das rohkem kui kümnet keelt, võimles oivaliselt, oli hea akrobaat, jooksja, hüppaja, jalgrattur, uisutaja, paistis silma malemängus, mängis klaverit, oli hinnatud kõnemees, sattus esimese eestlasena filmilinale...“. Kui Sa tahad

Suure Lennu kaare päeval Ebaveres.

Foto: Ilve Tobreluts

teada, kas tema vaimu ja väge leidub ka meie tänases noortes, siis soovitan 26. aprillil veeta osa laupäevast meie keskväljakul.

Aktiivseid inimesi õnneks meil jät- kub ning üha enam läheb meile korda ka see, milline meie elukeskkond ter- vikuna välja näeb. „Teeme ära“ kodule- helt võib leida meie vallas 11 erinevat

talgupaika, kus on võimalik panustada oma isikliku aega enda jaoks olulise piirkonna või objekti heakorramise- seks. Seega TEEME ÄRA.

Rõõmu kevadesse!

Indrek Kesküla
vallavanem

Vallavalitsuse materjalid

(20.03, 26.03, 02.04 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Nõustuti Eipri külas asuvast va- bast põllumajandusmaast KV-46 vas- tavalalt katastriüksuse plaanile 2,96 ha suuruse katastriüksuse moodustami- sega kasutusvaldusesse andmiseks ja määrati moodustatava katastriüksuse koha-aadress.
- Nõustuti Eipri külas asuvast va- bast põllumajandusmaast KV-43 vas- tavalalt katastriüksuse plaanile 7202 m² suuruse katastriüksuse moodustami- sega kasutusvaldusesse andmiseks ja määrati moodustatava katastriüksuse koha-aadress.
- Nõustuti Kännuküla külas asuva Kaasiku katastriüksuse jagamisega, mille tulemusena moodustuvad 25998 m² suurune Kaasiku katastriüksus, 12,99 ha suurune Kaasikupõllu katast- riüksus ja 36215 m² suurune Rukkiräägu katastriüksus ning määrati uute katast- riüksuste sihtotstarve.
- Kinnitati Vao külas munitsipaal- omandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 3570 m² sh ehitise aluseks pinnaks 480 m², määrati maa sihtotstarve ja koha-aadress.
- Kinnitati Vao külas munitsipaal- omandisse taotlemiseks moodustata- va katastriüksuse pindalaks 180 m², sh ehitise aluseks maaks 48,7 m², määrati maa sihtotstarve ja koha-aadress.
- Nõustuti Liivaküla külas asuvast

- vabast põllumajandusmaast 9,78 ha suuruse katastriüksuse moodustami- sega kasutusvaldusesse andmiseks, määrati moodustatava katastriüksuse koha-aadress ja maa sihtotstarve ning kinnitati maa maksustamishind.
- Otsustati nõustuda maa ostuees- õigusega erastamisega Ebavere külas, moodustada katastriüksus pindalaga 1848 m², määrata koha-aadress ja maa sihtotstarve.

Projekteerimistingimused

- Määrati projekteerimistingimused Simuna Remox OÜ-le remonditöökoja rekonstrueerimisprojekti koostamiseks Simuna alevikus.
- Määrati projekteerimistingimused MEK Ehitusgrupp OÜ-le rekonstrueeri- mistingimuste koostamiseks üksikela- mule Simuna alevikus, Raja tn 10.

Ehitusload

- Väljastati ehitusluba üksikelamu laiendamiseks Väike-Maarja alevikus, Aia tn 32.
- Väljastati ehitusluba Keerub OÜ-le üksikelamu püstitamiseks Väike-Maar- ja alevikus, Renneoru tn 6.
- Väljastati ehitusluba AS-le Antaa- res silohoidla laiendamiseks Vao külas, Veski farm;

Kasutusload

- Väljastati kasutusluba Elektrilevi OÜ-le elektripaigaldise kasutamiseks Ebavere külas Piirituse alajaamas.
- Väljastati kasutusluba OÜ-le Avis- peamees teraviljakuiuvi kasutamiseks Avispea külas, Sireli.
- Väljastati kasutusluba Väike-Maar- ja Vallavalitsusele 1. korruse puitpõ- randate kasutamiseks aadressil Väike- Maarja alevikus, Pikk tn 3.

Kirjaliku nõusolek

- Anti kirjalik nõusolek ehitise teh- nosüsteemi muutmiseks Väike-Maarja alevikus, Uus tn 2.
- Anti kirjalik nõusolek väikeehitise rekonstrueerimiseks Eipri külas Seltsi kinnistul.
- Anti kirjalik nõusolek tehnosüste- mi (kogumismahutiga kanalisatsioon) rajamiseks Kilti alevikus, Kalda tn 8.
- Anti kirjalik nõusolek isikule puur- kaevu rajamiseks Uuemõisa külas.

Hanked

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Väike-Maarja Õppekeskuse küt- tesüsteemi rekonstrueerimise II etapp“, kinnitati hankedokumendid ja moo- dustati hanke läbiviimiseks komisjon.
- Kuulutati välja lihtmenetlusega riigihange „Väike-Maarja Õppekeskuse köögiploki remont“, kinnitati hankedo- kumendid ja moodustati hanke läbivi- i-

miseks komisjon.

- Kuulutati välja lihtmenetlusega riigihange “Väike-Maarja Õppekeskuse köögi- ja sööklaploki ventilatsiooni- süsteemi rekonstrueerimine“, kinnitati hankedokumendid ja moodustada han- ke läbiviimiseks komisjon.

Sotsiaaltoetused

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetu- se maksimisega valla eelarve vahendi- test kaheksale isikule kokku summas 1020 eurot.

Raieloa väljastamised

- Nõustuti Väike-Maarja alevikus Simuna mnt ja Kesk tn 2 maaüksuse vahele jäävalt maa-alalt ühe vahtra ma- havõtmisega.

Arvamuse andmine keskkonna- kompleksloa muutmise taotlusele

- Otsustati teha Keskkonnaame- tile ettepanek viia enne AS Vao Agro keskkonnakompleksloa muutmist läbi keskkonnamõjude hindamine lähtudes kavandatavatest tootmisvõimsustest.

Vallavara võõrandamine

- Otsustati müüa viis, enampakku- mise korras oksjonikeskkonnas osta.ee ostjad leidnud, vallale kuuluvat masi- nat.

Korteri majandamiskulude tasu- mine

- Otsustati tasuda valla omandis oleva korteri (Triigi küla Linnupesa kor- ter 14) 2013. aasta eest majahooldus- kulud kokku 101,24 eurot.

Üürilepingu sõlmimine

- Otsustati sõlmida üürileping Easy- lux OÜ-ga kahe ruumi (18,4 m²) kasu- tamiseks Väike-Maarja alevikus Simuna mnt 11 (bussijaam) ja kinnitati lepingu- tingimused.

Eluruumi sotsiaalkorteri-ks tunnista- mine

- Otsustati kinnitada sotsiaalkor- teriks eluruum aadressil Väike-Maarja alevik, Jaama 23-9.

Sotsiaalkorteri üürile andmine

- Nõustuti sotsiaalkorteri üürile andmisega isikule Väike-Maarja alevi- kus tähtjaga kuni 02.04.2015. a.

Valla esindaja määramine

- Otsustati määrata Väike-Maarja valla poolseks esindajaks MTÜ-s Pan- divere Arendus- ja Inkubatsioonikeskus Indrek Kesküla ning volitati teda teos- tama kõiki valla liikmeõigusi MTÜ-s ja selle liikmete üldkoosolekul.

Volikogu materjalid

Kokkuvõte 27. märtsi volikogu istungil arutatust.

Istungil osales 18 volikogu liiget.
1. Väike-Maarja valla 2014.aasta eelarve II lugemine ja vastuvõtmine.
 Ette kandis vallavanem Indrek Kesküla.

Otsustati võtta vastu Väike-Maarja valla 2014. aasta eelarve põhitegevuse tulud kogumähus 5 150 509 eurot, millele lisandub raha ja pangakontode saldo seisuga 31.12.2013 387 390 eurot ning põhitegevuse kulude osas summas 5 150 230 eurot, likviidsete varade muutus summas 381 526 eurot; kinnitati investeerimistegevuse tuludeks 247 390 eurot ja kuludeks 580 195 eurot; kinnitada finantseerimistegevuse tuluks 116 000 eurot ja kuluks 165 000 eurot.

2. Simuna osavalla põhimääruse uue redaktsiooni kinnitamine
 Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.
Otsustati kehtestada Simuna osa-

valla põhimäärus.

3. Komisjoni moodustamine ja volitatud isiku määramine
 Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Otsustati moodustada majanduslike huvide deklaratsioonide kontrollimiseks komisjon koosseisus volikogu esimees, revisjonikomisjoni esimees, jurist-nõunik; volitada jurist-nõunikku kandma deklarantide andmed ja komisjoni liikmete andmed huvide deklaratsioonide registrisse.

Info:
 Vallavolikogu esimees **Ene Preem:**
 - 7.-11. aprillini 2014. a on komisjonide nädal, volikogu juhatusel koosolek toimub 16. aprillil ja volikogu istung 24. aprillil 2014. a.
 Vallavanem **Indrek Kesküla:**
 - 17.-19. märtsil 2014. a toimunud lähetusest maakonna delegatsiooni koosseisus Pihkva oblasti Strugi Krasnoje rajooni.

Keskkonna- ja heakorraspetsialistina töötab Kalev Nõmmiste

Alates 17. märtsist töötab Väike-Maarja Vallavalitsuses keskkonna- ja heakorraspetsialistina Kalev Nõmmiste. Keskkonnanõunik Leie Nõmmiste lapsehoolduspuhkusel oleku ajal palume kõigi keskkonna- ja heakorraalaste küsimustega pöörduda Kalev Nõmmis-

te poole telefonidel 329 65756, 5330 4779 või meiliaadressil kalev.nomliste@v-maaria.ee

Indrek Mägi asendusliikmeks vallavolikogus määrati Ermo Lood

Väike-Maarja valla valimiskomisjon otsustas 21. märtsil peatada volikogu liikme Indrek Mägi volitused ajavahemikuks 20.03.2014- 20.06.2014. a ja määrata Väike-Maarja valla valimiskomisjoni 28.10.2013. a otsusega nr 8

kinnitatud volikogu asendusliikmete nimekirja alusel volikogu liikmeks alates 20.03.2014. a Ermo Lood.

Enda Elbre
 valimiskomisjoni esimees

Vallavalitsus kooskõlastas riigikaitsealise õppuse

Väike-Maarja Vallavalitsus andis 9. aprillil kooskõlastuse Kaitseväge Kirde Kaitseringkonnale suurtükiväepataljoni positsiooniala harjutuse läbiviimiseks ajavahemikel 21-25. aprill ja 05.-08. mai.
 Väike-Maarja valla territooriumil

hõlmab õppuse maa-ala Triigi metskonna valdusi Avispea ja Raeküla külades.
 Harjutuse läbiviimise ja ohutuse eest vastutab kapten Feliks Roodvee (tel 717 2680, 523 4930)

Väike-Maarja uuel surnuaial lõhuti hauaplaate

Ööl vastu pühapäeva, 31. märtsit, vandaalitati Väike-Maarja uuel surnuaial. Lükati ümber ja lõhuti mitmeid hauaplaate. Kannatada said ka kirikaia värav ja väravapost.
 Palume kõigil, kel on infot, kes nägid või kuulsid midagi, sellest teada anda tel 529 4242 (piirkonnakonstaabel Jaanus Mätas) või 505 3558 (abivallavanem Kaarel Moisa).

Foto: 2x Kaarel Moisa

Väike-Maarja valla 2014. aasta eelarve

	Kirje nimetus	Eelarve 2014
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	5 150 509
30	Maksutulud	2 367 000
3000	Füüsilise isiku tulumaks	2 152 000
3030	Maamaks	215 000
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	650 670
35	Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 062 684
35200	Tasandusfond (lg 1)	431 179
35201	Toetusfond (lg 2)	1 012 997
3500, 3520	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	618 508
38	Muud tegevustulud	70 155
3825	Sh kaevandamisõiguse tasu	19 100
3825	Sh laekumine vee erikasutusest	8 900
3888	Muud tulud	42 155
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	5 150 230
40, 41, 45	Antavad toetused tegevuskuludeks	510 359
40	Subsiidiuid ettevõtlusega tegelevatele isikutele	
413	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	331 559
4500	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	43 400
452	Mittesihtotstarbelised toetused	135 400
	Tegevuskulud	4 639 871
50	Personalikulud	2 851 576
55	Majandamiskulud	1 754 075
60	Muud kulud	34 220
	<i>sh. reservfond</i>	26 500
	PÕHITEGEVUSE TULEM	279
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-332 805
381	Põhivara müük (+)	35 000
15	Põhivara soetus (-)	-566 195
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	211 890
382	Finantstulud (+)	500
65	Finantskulud (-)	-14 000
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-332 526
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	-49 000
2081	Kohustuste võtmine (+)	116 000
2081	Kohustuste tasumine (-)	-165 000
	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-381 526

	KULUDE JAOTUS TEGEVUSVALDKONNA JÄRGI	5 716 425
01	Üldised valitsussektori kulud	349 790
04	Majandus	597 412
05	Keskkonnakaitse	210 542
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	233 272
08	Vaba aeg, kultuur ja sport	731 584
09	Haridus	2 888 315
10	Sotsiaalne kaitse	705 509
	MUUD NÄITAJAD	Aasta alguse seisuga
	Võlakohustused	909 000
	Vaba jääk ehk likviidsed varad	387 390

OÜ Pandivere Vesi tegevus laieneb ka Pandivere külla

Alates aprillikuust haldab Pandivere küla veevarustussüsteemi OÜ Pandivere Vesi.
 Veehind haldaja vahetusega ei muu-

tu. Vallavalitsus kooskõlastas Pandivere küla ühisveevärgi teeninduspiirkonnas veehinnaks 1.25 eurot/m³ (koos käibemaksuga).

Selgitusi valla 2014. aasta eelarvele

Väike-Maarja Vallavolikogu võttis 27. märtsil toimunud istungil vastu valla 2014. aasta eelarve, mille põhitegevuse tuludeks on planeeritud 5 150 509 eurot ning kuludeks 5 150 230 eurot.

Kogukuludest on suurima osakaaluga hariduse valdkond, mis moodustab üle poole kuludest ehk 51%. Ülejäänud valdkonnad on tunduvalt väiksema osakaaluga. Kultuuri- ja spordivaldkonnal kulud moodustavad eelarvest 13%, sotsiaalvaldkonna kulud 12%, majandusvaldkonna kulude osakaal on 10%. Üldised valitsemiskulud moodustavad 6%, kulud elamu- ja kommunaalmajandusele 4% ning keskkonnakaitsele 4%.

2014. aasta suuremad investeerimgud on seotud haridusvaldkonnaga. Väike-Maarja õppekeskuses laiendatakse õppekööki, uuendatakse köögiseadmeid, ehitatakse vajaminevad abiruumid ning rekonstrueeritakse kogu köögibloki ventilatsioonisüsteem. Plaanis on rekonstrueerida ka õppekeskuse küttesüsteem, mis aitaks oluliselt vähendada küttekulusid.

Märkimisväärsed on ka gümnaasiumile inventari ja infotehnoloogia seadmete soetamiseks tehtavad kulutused.

Kuigi riigipoolne toetus teede korrashoiuks vähenes, võimaldas lumevaene talv talihooldustöödelt kokku hoida ja tänu sellele on võimalik ka teedesse rohkem investeerida. Kui mullu suudeti teedesse investeerida 139 000 eurot, siis tänava on teede- ja tänavate remondiks kavandatud 197 000 eurot.

Lisaks tehakse olulisi investeerimguid veel videovalvekaamerate paigaldamiseks, Väike-Maarja ja Simuna jäätmejaama arendamiseks, Triigi mõisakompleksi lagunenud hoonete lammutamiseks, Vao ja Triigi katlamajade rekonstrueerimiseks. Projektide rahastamisel jätkatakse Väike-Maarja hooldekodu renoveerimisega ja Kiltsi mõisapargi korrastamisega.

Ka sellel aastal osaleb Väike-Maarja vald hajaasustusprogrammis, toetades maapiirkonnas elavaid noori lastega peresid paremate elutingimuste loomisel.

Koos toetusprojektidega on eelarves kajastatud investeringuid summas 566 195 eurot. Suuremate investeringute omaosaluse katteks on kavas võtta laenu kokku summas kuni 116 000 eurot.

Personalikulude kasvuks on keskmiselt planeeritud 5%. Erisuseks on üldhariduskoolide õpetajate palga alammäära tõstmine 715 eurolt 800 eurole. Kõige rohkem tõusevad aga koduteenindust osutavate sotsiaaltöötajate töötasud, sest nende inimeste mitte just kergete killast töö vajab rohkem väärtustamist ja kõrgemalt tasustamist.

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud. Valla füüsilise isiku tulumaksu kasvuks on planeeritud 3% võrreldes 2013. aasta tegeliku laekumisega. 2014. aasta jaanuaris ja veebruaris laekus füüsilise isiku tulumaksu 10,7% rohkem kui 2013. aasta samal ajal. Samas võib füüsilise isiku tulumaksu kasv pidurduda 2014. aasta teisel poolel majandusarengu peatumisel.

Väike-Maarja valla 2014. aasta eelarvega tagatakse valla arengukavas 2012-2019 ettenähtud tegevuste rahastamise kaudu valla terviklik ja jätkusuutlik areng.

Ene Preem
 volikogu esimees

Väike-Maarja vald osaleb 2014. a hajaasustusprogrammis

Väike-Maarja vald osaleb 2014. a hajaasustusprogrammis, mille eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

Toetust saavad taotleda Väike-Maarja valla hajaasustuses asuvate majapidamiste alalised elanikud, kusjuures, taotleja elukoht rahvastikuregistri alusel peab olema sama majapidamine, millele toetust taotletakse ja registrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2014. Samuti peab taotleja leibkonda kuuluma taotluse esitamise hetkel vähemalt üks kuni 18-aastane (k.a) isik või kuni 35-aastane (k.a) määratud puudega isik, kelle alaline elukoht rahvastikuregistri alusel on majapidamine, millele toetust taotletakse ja registrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2014 (või alates sünnist, kui see on hilisem). Taotlusel võivad olla kaastaotlejad oma majapidamistega, kellele ei laiene kuni 18-aastase või kuni 35-aastase (k.a) määratud puudega isiku leibkonda kuulumise nõue.

- Programmist toetatakse järgmisi valdkondi:**
- veesüsteemid
 - kanalisatsioonisüsteemid
 - juurdepääsuteed
 - autonoomsed elektrisüsteemid

Hajaasustuse programmi rahastatakse Eesti riigi ja kohalike omavalitsusüksuste eelarvetest. Toetuse summast, mis on maksimaalselt 66,67%

abikõlblikest kuludest, tuleb 50% riigilt ja 50% kohalikelt omavalitsustelt. Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33,33% ning toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest, seega taotleja peab arvestama vähemalt 1/3 osas oma rahalise panusega.

Maksimaalse toetuse summa arvatamisel võetakse arvesse ka aastatel 2008-2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetuse summa.

Taotlusi võetakse vastu 2. juunini 2014 Väike-Maarja Vallavalitsuses (Pikk 7, Väike-Maarja alevik) või e-maili aadressil vv@v-maarja.ee

Täpsem informatsioon toetatavate tegevuste ja abikõlblike kulude kohta Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehel: <http://www.eas.ee/et/avalikule-ja-mittetulundussektorile/avalike-teenuste-arendamine/hajaasutuse-programm/uldist>

Väike-Maarja valla kontaktisik on: keskkonna- ja heakorraspetsialist Kalev Nõmmiste kalev.nommiste@v-maarja.ee, tel 329 5756

Maakondlik programmi kontaktisik on Lääne-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna peaspetsialist Mari Koppel, tel 325 8013, e-post mari.koppel@laane-viru.maavalitsus.ee

Maikuu viimasel pühapäeval valib Eesti Euroopa Parlamenti

Euroopa Parlamendi valimised toimuvad Eestis 25. mail. Kümme aastat Euroopa Liitu kuulunud Eesti kodanikud valivad kolmandat korda need kuus saadikut, kes järgneval viiel aastal Eesti sõnumi Euroopasse viivad.

Euroopa Parlamendi valimiste suurim muutus võrreldes viie aasta taguse ajaga on avatud nimekirjade taaskasutuselevõtt. Teisisõnu, valija annab hääle talle meelepärasele kandidaadile. Kui kandidaadi erakond kogub üldkokkuvõttes samuti nii palju hääli, et nad saavad oma esindaja Euroopasse läkitada, saab mandaadi just see kandidaat, kes kogus kõige enam hääli. Vahet ei ole, kas ta on asetatud partei siseselt nimekirjas esimesele või 12. positsioonile.

Palju on tuntud huvi ka selle vastu, mis saab siis, kui enim hääli kogunud kandidaat loobub oma kohast – kas siis lähevad hääled kaotsi? Lühike vastus on, et ei lähe, sest mandaadi saab sellest nimekirjast häälte arvult järgmine kandidaat.

Üksikkandidaadid on Euroopa Parlamendi valimistel justkui ühe kandidaadiga erakonnad, kes võistlevad hääle eest kõrva erakondadega. Näiteks võiks tuua 2009. aasta valimised, kus Indrek Tarand oleks võinud häälte arvu järgi veel teisegi mandaadi saada, kuid üksikkandidaadina ei olnud tal mõistagi võimalik kedagi kaasa võtta. Samuti ei saa üksikkandidaadi endale määrata asendusliiget. Kui üksikkandidaat loobub, saab koha esimesena mandaadist ilma jäänud erakond või üksikkandidaat.

Hääletada saavad Euroopa Parlamendi valimistel Eesti kodanikud ja ka kõik Eestis elavad teiste Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud.

Euroopa Parlamendi valimised toimuvad maikuu viimasel pühapäeval. Võrreldes eelmiste kordadega on valimispäev nihutatud varasemaks. Hääletaja jaoks on see mugavam, puhkused ei ole veel alanud, tööine ja asine mõtete viis paneb tegutsema ja kaasa mõtlema.

Neile, kes aga siiski valimiste pühapäeval jaoskonda minna ei saa, on pakkuda mitmeid teisi võimalusi oma eelistuse väljendamiseks.

Kümme päeva enne valimispäeva ehk **15. maist algab elektrooniline hääletamine, mis kestab 21. maini.** Samal ajal saab juba oma hääle anda ka jaoskondades – **15.-18. maini toimub hääletamine maakonnakeskustes ning 19.-21. maini on avatud kõik jaoskonnad. Valimispäeval saab hääletada vaid oma jaoskonnas ning hääletamiskasti tellida ka koju.**

Euroopa Liit oma 28 liikmesriigiga on kirju organisatsioon. Kui Eestis saab kandideerida alates 21-eluaastast, siis näiteks Austrias ja Prantsusmaal tohib kandideerida 18-aastane, Itaalia

Kodutoetus lasterikastele peredele

Sihtasutus KredEx annab teada, et alustas alates **7. aprillist** lasterikaste perede kodutoetuse taotluste vastu võttu. **Taotluste esitamise tähtaeg on 19.05.2014.**

Riiklik tagastamatu toetus eluase-metingimuste parandamiseks ja kaasajastamiseks on mõeldud lasterikastele peredele, kus kasvab vähemalt neli kuni 19-aastast last ning kelle sissetulek ühe leibkonna liikme kohta 2 viimase aasta tuludeklaratsiooni alusel ei ole suurem kui 355 eurot kuus.

Maksimaalseks toetussummaks on 7000 eurot, kui taotleja leibkonnas on 8 või enam last, on maksimaalseks toetussummaks 14 000 eurot. Taotleja, kes on eelnevalt meetme raames toetust saanud, võib taotleda toetust kuni 5000 eurot.

Varasematel aastatel toetust saanud leibkonnad, kes vastavad toetuse taotlemise tingimustele ja kellel on olemas jätkuv vajadus toetuse järele, peavad korduva toetuse taotlemise hetkeks olema kasutanud eelmist toetust sihtotstarbeliselt, projekti tähtaegselt lõpetanud ja KredExile esitanud toetuse kasutamise aruande.

- Toetuskõlblikud tegevused:**
- eluaseme püstitamine, rekonstrueerimine või laiendamine, samuti eluaseme tehnosüsteemide või võrkude rajamine, muutmine või asendamine;
 - eluaseme renoveerimine;
 - ehitusprojekti koostamisega, omnikujärelevalvaga ja ehitusloa või ehitamiseks kohaliku omavalitsuse kirjaliku nõusoleku taotlemisega seotud kulude katmine;
 - eluaseme soetamine leibkonnale;
 - eluasemelaenu põhiosa tagasimakse toetamine.

- Nõuded taotlejale:**
- Taotleja on seaduslik(ud) vanem(ad), lapsendaja(d), kasuvanem(ad), eestkostja(d) või võõrasvanem(ad), kelle leibkonda kuuluvad vähemalt neli kuni 19-aastast last. Leibkonda kuuluvad vanemad esitavad taotluse ühiselt.
 - Taotleja on koos laste ja täiendavate ülalpeetavatega registreeritud rahvastikuregistris toetuse aluseks olevasse eluruumi.
 - Eluaseme soetamise, ehitise püstitamise või elamiskõlbmatu elamispinna rekonstrueerimise korral on

taotleja koos lastega registreeritud rahvastikuregistris samale aadressile.

- Taotleja või tema kuni 19-aastane laps on toetuse aluseks oleva eluruumi omanik, kaasomanik või saab selle omanikuks või kaasomanikuks enne toetuse väljamaksmist.
- Taotleja omandis ei ole rohkem kui üks eluruumina kvalifitseeruv kinnisomand, v.a kõrvuti või üksteise peal paiknevad korteriomandid või majaosad, mis on omavahel ühendatud.
- Taotleja leibkonna kahe viimase aasta keskmine maksustatav tulu leibkonna ühe liikme kohta ei ole suurem kui 355 eurot kuus, v.a eelnevalt eraldatud toetus.
- Taotlejaks ei või olla isik, kelle suhtes on jõustunud kohtuotsus füüsilise isiku pankrotimenetluse algatamiseks ja/või pankroti väljakuulutamiseks või kelle vastu on algatatud täitemenetlusi võlgade katteks ja/või kelle kinnisvara on arestitud.

- Nõutavad dokumendid:**
- taotlus;
 - taotleja(te) isikutõendava dokumendi koopia;
 - ülalpeetavate puhul tõend, mis kinnitab ülalpeetava vastavust juhendi punktis 1.3.5 toodud nõuetele;
 - koopia lapsendaja, kasuvanema, eestkostja, võõrasvanemaks määramise otsusest;
 - taotleja kõigi täisealiste leibkonna liikmete 2012. ja 2013. aasta tuludeklaratsiooni koopia (pdf-formaat internetipangast), täisealiste leibkonna liikmete töötamisel välisriigis tuludeklaratsioonide koopiad kohase välisriigi maksuametist;
 - juhul, kui tuludeklaratsioonid ei ole esitatud ja/või tulu saadud, siis Maksu- ja Tolliameti tõend 2012. ja 2013. aastal saadud maksustatava tulu või selle puudumise kohta. Laste sünnitunnistusi, abielutunnistusi või abielutõendeid ei pea esitama, v.a juhul, kui dokumentidele puudub ligipääs rahvastikuregistris.

- Vastavalt sihtotstarbele esitatakse lisaks järgmised dokumendid:**
- **Ehitise püstitamine, rekonstrueerimine, laiendamine, renoveerimine, tehnosüsteemide või – võrkude rajamine, muutmine, asendamine:**
 - ehitustööde eelarve;

- hinnapakumised vähemalt kahelt tööde teostajalt, kui projektis sisalduvate tööde teostamiseks kasutatakse teiste isikute teenuseid;
- hinnapakumine vähemalt ühelt ehitusmaterjalide müüjalt, kui projektis sisalduvad tööd tehakse ise.

Eluaseme soetamine:

- soovitava eluaseme kirjeldus, kuhu märgitakse kinnisasja tüüp, asukoht, suurus, seisukord, sissekolimisvalmidus, remondivajadus ja selle hinnanguline maksumus, kirjeldusele lisatakse fotod või internetiaadress fotode leidmiseks internetist.

Eluasemelaenu põhiosa tagasimakse taotlemine:

- krediidiasutuse tõend eluasemelaenu kohta, milles on näidatud laenulepingu number, laenulepingu sõlmimise kuupäev, laenu saaja(d), laenu sihtotstarve, laenu summa, laenuobjekti aadress, laenu põhiosa jäägi summa, igakuise tagasimakse kuupäev ja võimalike laenuvõlgnevuste olemasolu.

Taotlus koos lisadokumentidega tuleb esitada KredExile digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil toetused@kredex.ee või paberkanalil AS Eesti Posti kaudu tähtitud kirjana aadressil SA KredEx, Hobujaama 4, Tallinn, 10151.

Toetuse täpsed tingimused on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kinnitatud juhendiga „Kodutoetus lasterikastele peredele“. Nii juhend kui taotlusvorm koos lisadega on kättesaadavad KredExi kodulehel.

Pärast taotlusvoorü lõppemist ja laekunud taotluste menetlemist, küsib KredEx tingimustele vastavate taotlejate elukohajärgselt kohalikult omavalitsuselt hinnangu taotlejale toetuse eraldamise vajaduse, sihtotstarbelise ja jätkusuutliku kasutamisevõimekuse ning leibkonna liikmelisuse kohta.

Lisaküsimuste korral palume ühendust võtta järgmistel telefoninumbritel: 667 4110, 667 4109, 667 4108.

Kersti Saar
Toetuste haldur
KredEx
tel 667 4109
faks 667 4101
www.kredex.ee

Meie valimispäev on pühapäev, 25. mai!

Alo Heinsalu,
Vabariigi Valimiskomisjoni esimees

EUROOPA PARLAMENDI VALIMISED 2014											
N 15.	R 16.	L 17.	P 18.	E 19.	T 20.	K 21.	N 22.	R 23.	L 24.	P 25.05.2014	
EELHÄÄLETAMINE										VALIMISPÄEV	
Maakonnakeskuses hääletamine 12.00 - 20.00					Jaoskonnas hääletamine 12.00 - 20.00					Jaoskonnas hääletamine 9.00 - 20.00	
E-hääletamine valimised.ee 9.00 - ...							Hääletamist ei toimu				Kodus hääletamine
							... - 18.00				

lias ja Kreekas alles 25-aastane EL-i kodanik. Eestis valimiskünnis puudub, kuid pooltes EL-i riikides on see olemas, jäädes 1,8% ja 5% vahele. Belgias, Kreekas, Küprosel ja Luksemburgis on

hääletamine kohustuslik. Ja isegi valimispäevad on erinevad – hollandlased ja ühendkuningriigi elanikud saavad oma valiku teha juba 22. mail.

Pensionid suurenevad indekseerimisega 5,8 protsenti

Vabariigi Valitsus kinnitas 2014. aasta riikliku pensioni indeksi väärtuseks 1,058. See tagab alates 1. aprillist kõiki-de pensioniliikide tõusu, kaasa arvatud töövõimetus- ja tootjakaotuspensionid.

Pensionindeksi arvestamise aluseks on 80 protsendi ulatuses eelmise aasta sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise muutus ja 20 protsendi ula-tuses eelmise aasta tarbijahinnaindek-si muutus.

Indeksiga korrutatakse riiklike pen-sionide arvutamise aluseks olevaid näi-tajaid – pensioni baasosa ja aastahin-net, samuti rahvapensioni määra.

Pensioni baasosa suurendatakse suhteliselt rohkem kui aastahinnet. Selle eesmärk on kiiremini kasvatada just seda osa pensionist, mida maks-takse olenemata tööpanusest kõigile pensionäridele võrdses suuruses ja mis aitab ka väikese pensioni saajatel pare-mini toime tulla.

Baasosa suurenes indekseerimisega 126,8183 eurolt 134,9093 euronile ja aas-tahinne 4,718 eurolt 4,964 euronile. Rah-vapensioni määr kasvas 140,81 eurolt 148,98 euronile.

Sotsiaalkindlustusamet arvutas 1. aprilliks uute väärtustega ümber kõik riiklikud pensionid, kasutades valemit **B + S + K**, kus:

B tähistab baasosa – kõigile pensio-näridele võrdne osa;

S on staažiosak, mille suuruse leid-miseks korrutatakse kuni 1998. aasta lõpuni kogutud staažiaastate arvu aas-tahindega;

K on kindlustusosak, mille suuru-se leidmiseks liidetakse alates 1999. aastast kogutud kõigi üksikute aastate koefitsiendid ja korrutatakse läbi aas-tahindega.

Ümberarvutuse tulemusena suu-renevad pensionid keskmiselt 20 euro võrra kuus. Kuid nii, nagu ei ole olemas keskmist inimest, ei ole ka keskmist pensioni. Igale inimesele on arvutatud tema eelnevast tööpanusest sõltuv in-dividuaalne pension ning indekseeri-mise tulemusena suureneb see samuti erinevalt, kellel rohkem, kellel vähem.

Neile, kellele määrati pension enne 1. jaanuari 1999 ja kes pärast seda ei ole töötanud ega saanud sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu, kindlustusosakut (K) ei arvestata – sel juhul koosneb pension baasosast ja staažiosakust.

Näide 1. Vanaduspensionii arvuta-mine uute väärtustega, kui pensioniõi-guslikku staaži on 30 aastat ja kindlus-tusosak puudub:

baasosa (B)	= 134,9093 eurot
staažiosak (S) - 30 a x 4,964	= 148,92 eurot

kokku	283,83 eurot
Samamoodi arvutades leiame, et pensioniõigusliku staažiga 15 aastat on vanaduspension 209,37 eurot, 40-aas-tase pensioniõigusliku staažiga 333,47 eurot ja 44-aastase pensioniõigusliku staažiga 353,33 eurot.	

Näide 2. Vanaduspensionii arvuta-mine, kui pensioniõiguslikku staaži on 30 aastat ja aastakoefitsientide summa on 10:

baasosa (B)	= 134,9093 eurot
staažiosak (S) - 30 a x 4,964	= 148,92 eurot
kindlustusosak (K) – 10 x 4,964	= 49,64 eurot

kokku **333,47 eurot**
Pensionäridele, kes mõõdunud aastal töötasid ja said sotsiaalmak-suga maksustatavat tulu, arvutatakse pensionikindlustuse registri andmete alusel isiklik aastakoefitsient ning sõl-tuvalt sellest suureneb lisaks indekseer-imisele ka igaihe kindlustusosak ning seega kogu tema pension. Seejuures on tähtsusetu, kas inimene töötas terve aasta või üksnes paar kuud. Pension suureneb vastavalt isiku palgalt või et-tevõtlustulult arvestatud sotsiaalmak-su suurusele.

Riikliku pensionikindlustuse registri andmetel saab eelmise aasta eest koefitsiendi I see isik, kelle sotsiaalmaksu-ga maksustatav sissetulek 2013. aastal oli keskmiselt 849,65 eurot kuus (kui ta ei olnud liitunud pensioni II sambaga). Aastakoefitsient I on võrdne aastahin-dega 4,964 €.

Pension ja tulumaks

Tuletame meelde, et käesoleva aas-ta üldine maksuvaba tulu on 144 eurot kuus. Lisaks sellele on pensionäridel õigus 210 eurole maksuvabale pensio-nile kuus. Seega võib pensionär saada tulumaksuvabalt kokku 354 eurot kuus, mis teeb 4248 eurot aastas.

Kui 210 eurone pension on tulumak-suvaba ja selle kohta avaldust tegema ei pea, siis üldise maksuvaba tulu (144 euro) arvesse võtmiseks tuleb **mitte-töötaval pensionäril** esitada avaldus Sotsiaalkindlustusametile.

Blanketi leiab ameti kodulehelt (<http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/blanketid/>), aga selle võib kirjutada ka vabas vormis valgele paberile ja saata postiga või tuua ise klienditeenindus-se. Samuti on vastav äramärgimise või-malus pensionitaotluse blanketil, mille inimene esitab, kui taotleb esmakord-set pensioni määramist.

See avaldus esitatakse üks kord ja iga pensionitõusu järel või uue aasta saabudes uut avaldust esitada ei ole vaja.

Ent ühelgi inimesel ei ole kohustust esitada avaldust igakuiseks 144 eurose üldise maksuvaba miinimumi arves-tamiseks. Ta võib alati valida ka tulu-deklaratsiooni esitamise võimaluse Maksu- ja Tolliametile üks kord aastas. Ja küllap paljudele inimestele see sobibki. Tuludeklaratsioonide esitamisel kehtib pensionäridele kõik samamoodi kui tavalistele palgatöötajatele. Abi-elupaar võib esitada tuludeklaratsiooni ühiselt.

Millal on kasulikum esitada ühis-deklaratsioon? Näiteks siis, kui ühe abikaasa pension on alla maksuvaba miinimumi ja temalt ei ole tulumaksu kinni peetud ning teise abielupoole pension on üle 354 euro ja temalt on tulumaks kinni peetud. Ühisdeklarat-siooni esitades tekib võimalus tulu-maksu tagasi saada.

Korstnapühkija kui perearst teie kodule

Perenaine läheb poodi ja kurdab, et pliit ei tõmba. Ostab uue. Ikka ei tõm-ba. Kutsub pottsepa, kes avastas, et ka soemüüris pole tõmmet ja palus kut-suda korstnapühkija. Selgus, et majas polnud 10 aastat korstnapühkija käi-nud ja korstnajaig ning ühenduslõõrid olid tahma täis.

Näide elust enesest ja väga kallis õppetund. Lihtne lahendus oluks kut-suda korstnapühkija. Korstnapühkijad ei ole tänapäeval vaid pühkimiseks, neil on palju suuremad teadmised ja oskused. Vahel piisab vaid korstnapüh-kija nõust.

Kütteseadmete ehitamisel tuleb pöörduda pottsepa poole, kuid kui küt-teseade juba olemas, aga ei taha hästi töötada, siis siin võib piisata korstna-pühkija abist.

Korstnapühkija satub tihti olukor-da, kus kontrollimise/pühkimise käigus selgub, et kütteseadmeid tuleb haka-ta ümber ehitama. Näiteks korsten on kipsplaadi taga peidus ja korstnajala luugile pead ligi roomama, kui seda üldse paigaldatud on, või saunakerise-le ei ole jäetud piisavat ohutusküja.

Kütteseadmete pisiremondi (koldes kivi katki, siiber logiseb, jne.) peaks korstnapühkija suutma lahendada. Ja kui korstnapühkija oskustest jääb vä-heks, suunab ta spetsialisti juurde. Samas omavad juba päris paljud kutse-tunnistusega korstnapühkijad ka pot-

tsepa kutset.

Oluline on ka jälgida ventilatsioo-nisüsteemi, et kütteseadmele ikka jät-kuks piisavalt hapnikku. Põlemiseks on ju tarvis hapnikku. Kuid õhu liikumine on vajalik ka nendes ruumides, kus küt-teseadet ei ole. Korraliku õhuvahetu-sega on ka tervis korras! Seega on vaja puhastada ka ventilatsioonilõõrid!

Korstnapühkija teenus on kallis – müüt. Eestis on piisavalt palju kutse-tunnistusega korstnapühkijaid ja neil kõigil on oma hinnakiri. Kindlasti leiab nende seast taskukohase. Hinnad pole võrreldavad kahjuga, mis tekib kui maja puhastamata kütteseadmest põlema süttib.

Kui tihti peaks korstnaid puhasta-ma? Tahm on hea isolatsioonimaterjal, seega vastavalt teie küttematerjali kva-liteedile ja kütmissagedusele tuleb ehk isegi kaks- kolm korda aastas lõõre pu-hastada. Mida puhtamad lõõrid, seda väiksemad küttekulud!

Paslik on siinkohal ka meelde tule-tada, et 2015. aastal hakkab kehtima tuleohutuse seaduse säte, mis kohus-tab ka eramajade (sh suvilate, aiama-jade) korstnaid üks kord viie aasta jooksul puhastama kutsetunnistusega korstnapühkija. Ehk siis 2015. aasta 1. septembriks peab olema käinud korst-napühkija, kes omab kehtivat kutsetun-nistust. Infot kutsetunnistuste ja nende kehtivuse kohta saab www.kutsekoda.ee.

Meie Kiltsi

Ühel lumelõrtsisel märtsi laupäeval ko-gunes Kiltsi rahvamaja kakskümmend kaheksa kiltsilast. Teoks sai külavane-ma valimine. **Uus külavanem on nüüd Sigrít Stoltzen.**

Statuudipõhiselt nimetas külava-nem oma asetäitja, kelleks sai **Margus Põllu**. Loodame, et järgnevad kolm aastat kulgevad üksmeelselt ja tõiselt.

MTÜ Meie Kiltsi esimees Siret Stolt-sen andis ülevaate seni tehtust. On

osaletud Pandivere päevadel ja võide-tud auhinnalisi kohti. Talgupäevadel on tehtud tõsist tööd ja pärastises “supilauas” on just need kõige tulise-mad arutelud teoks saanud. Toredad on kohviku õhtupoolikud ja tähtpäeva-de tähistamised. Tegutsevad laulu- ja tantsumemmed. On parandatud rahva-maja katust ja muudetud raamatukogu hubasemaks.

Kirgi on kütnud saali põrand või

[ee](#) ja päästeala infotelefonilt 1524.

Seni oli kutsetunnistusega korstna-pühkija nõue vaid mitmepereelamutel, see jääb kehtima ja seaduse järgi tuleb neid kontrollida igal kalendriaastal üks kord.

Kuid, et korstnapühkijate pöuda 2015. aasta varasügisel vältida, siis teadke, et korstnapühkijad teevad tööd aastaringelt. Helista juba täna ja pane aeg kirja! **Küsige kindlasti korstna-pühkijalt ka akti teostatud tööde ja kütteseadmete seisukorra kohta.**

Korstnapühkija teeb ka neid töid:

- Korstnapühkimine;
- uuringud enne ja pärast kütte-seadmete paigaldamist (ehita-mist);
- tuleohutuse hindamine seos-es küttesüsteemidega, aga korstnapühkijalt võib küsida ka muus osas tuleohutuse koha-pealt nõu;
- keskküttekatelde (tahkekütte-katlad) häälestamine. Teised katlad vajavad suitsugaaside analüsaatorit, mida iga-ühel ei ole;
- korstnapühkimisakti väljasta-mine.

Korstnapühkija
Aivar Sekk

õigemini põranda puudumine ja selle põhjus – seen nimega vamm. Nüüd on võimalik kõigil Väike-Maarja valla ko-dulehelt selle kohta tõest teavet saada. Aga see põrand... Loodame, et ükskord ikka...

Kõigile infolehe lugejaile KENA ja TEGUSAT KEVADET soovides

kiltsilane
Mall Võhandu

Selgitavat infot Kiltsi rahvamaja põranda vammikahjustuse kohta

2008. a avastati Kiltsi rahvamajas, et saali põrand on ühest nurgast läbi va-junud. Lähemal uurimisel selgus too-kord, et põrand mädaneb laiemalt ja jõuti ka selle põhjuseni – majavamm-ni.

Tänavu 15. märtsil Kiltsi rahvamajas toimunud Kiltsi elanike koosolekul esi-tati aga väide, et mingit vammii polnud-ki ja põrand eemaldati täiesti alusetult. Vallavalitsus tellis 2008. a põranda

kahjustuste ohtlikkuse kindlakstege-miseks sihtasutuselt Eesti Mükoloogia Uuringukeskus vastava uuringu.

Uuringu tulemus näitas, et olukord on tõsine. Ekspertiisiaktist selgus, et proovidest leiti majavammii, mis teki-tab pruunmädanikku. Soovitus oli, et kogu põrand tuleb üles võtta, uurida ka vammii võimalikku levikut kõrvalruumi-desse ning kindlasti teostada vammii-tõrje. Tõrjet ei oleks saanud põrandat

eemaldamata teha. Pärast põranda üles võtmist tehti tõrje, mis takistas seenkahjustuse levikut.

SA Eesti Mükoloogia Uuringukes-kus eksperthinnanguga saab lähemalt tutvuda valla kodulehel internetis, kas uudiste osas (lisatud 28.03) või sünd-muste kalendris, klikkides 28. märtsi 2014. a kuupäevale.

Noortekeskus võtab vastu avaldusi töö- ja puhkelaagris osalemiseks

Väike-Maarja valla noortekeskus annab teada, et ka sel aastal toimub töö- ja puhkelaager, mis on mõeldud 70-le 13-16-aastastele (1998-2001 aastatel sündinud) Väike-Maarja vallaga seotud noorele.

I vahetus: 9.-20. juuni 2014

II vahetus: 7.-18. juuli 2014

Laagri avaldusi saab esitada: 1. aprillist - 5. maini või kuni kohtade arvu täitumiseni.

Avalduse blankette saab Väike-Maarja noortekeskusest, Simuna noortekeskusest ja valla veebilehelt. Info: tel 325 5038, meiliaadress: noortekeskus@v-maarja.ee

Töö- ja puhkelaager on võimalus veeta suvist koolivaheaega, võimalus teenida natuke taskuraha, esi-mene võimalus saada töökogemus, võimalus leida sõpru.

Töö- ja puhkelaagri noored annavad panuse kogu valla heakorda, tehakse ju peamiselt heakorratõid: koristatakse valla haljasalasid, valla kalmistuid, Ebavere ja Äntu matkaradu, taastatakse sepisaedu ja -ris-te nii Väike-Maarja kui Simunas.

Tööd tehakse 4 tundi päevas, pärast tööd toimuvad erinevad vabaajategevused.

Meeli Veia
valla noortekeskuse juhataja

Kasutatud raamatute laat tuleb taas!

Pandivere päeval, 31. mail on Väike-Maarja seltsimajas raamatulaat.

Vaadake oma raamaturiiulid kodudes üle. Kui mõned raa-matud tunduvad Teile mittevajalike ja liigsetena, tooge need kas Väike-Maarja, Kiltsi, Triigi või Simuna raamatukogudesse.

Raamatukogud panevad need Pandivere päeval seltsimajja välja – kõigile uudistamiseks ja kaasa võtmiseks. Nii mõnedki huvitavad raamatud saavad nii omale jälle tänulikud lugejad.

Ootame aktiivset osavõttu!

Info: Irma Raatma, tel 325 5034 või e-maili aadressil: irma.raatma@v-maarja.ee

Teeme Ära talguid Väike-Maarja vallas

Simuna kiriku ja allika ümbruse heakorrastamine

Simuna Muinsuskaitse Selts koos töö EELK Simuna koguduse ning Väike-Maarja Vallavalitsusega kutsub kõiki osalema **3. mail kell 10-14** toimuvale Teeme ära talgupäeval.

Talgupäeval on plaanis jätkata eelmisel aastal alustatud töid kiriku, vabadussamba ja allika ümbruse korrastamiseks. Talgute käigus riisume kirikuaia lehti, puhastame langenud puudest ja võsast, allika ümbrust ning istutame puid vabadussamba juures asuvalle haljasalale.

Rohkem infot leiata ja oma nime saate kirja panna <http://talgud.teeme-ara.ee/events/simuna-kiriku-ja-allika-umbruse-heakorrastamine> Tulge ja aida muuta oma kodukoht kaunimaks!

Kontakt:
Matti Preem, tel 529 8037, e-post: matti.preem@mail.ee
Kalev Nõmmiste, tel 5330 4779, e-post: kalev.nommiste@v-maarja.ee

Väike-Maarja kooli heaks

Väike-Maarja Gümnaasiumi Vilist-laskogu kutsub kõiki panustama algkooli ümbruse heakorda ja laste sportimisvõimalustesse. Talgute raames on kavas korrastada algklasside maja ümber olevat parki ja spordiplatsi, uuendada kaugushüppekasti, parandada piirdeaeda ja lõigata õunapuid. Kaasa tasub võtta rehad, labidad, töökindad ja hea tuju, vastu pakutakse võimalust viibida värskes õhus, rõõmu tehtud tööst ja kosutavat jooki. **Kogunemine on 3. mail kell 11 algklasside maja juures.**

<http://talgud.teemeara.ee/events/vaike-maarja-kooli-heaks>

Kontakt:
Raimo Maasik, tel 514 5548

Väike-Maarja Seltsimaja

Mõttetalgutel arutletakse selle üle, milliseid funktsioone peaks kultuuri-asutus praegusel ajal kandma ja tehakse väiksemaid korrastustöid seltsimaja mitmetes ruumides. **Talgud toimuvad 3. mail kell 10-18 Väike-Maarja seltsimajas.** Kaasa võtta hea tuju ja head mõtted!

Kontakt:
Seltsimaja, tel 5302 4437, e-post: seltsimaja@v-maarja.ee

Avanduse külaplatsi korrastamine

MTÜ Avanduse Küla Selts eestvedamisel korrastatakse küla kooskäimise kohaks olevat külaplatsi. Plaanitavad tööd: külakiige puhastamine ja värvimine, mahalangenud okste korjamine, platsi tasandamine ja riisumine. Kaasa

võtta terashari, labidas, reha. Talgulistele pakutakse kuuma teed ja suppi.

Kogunemine 3. mail kell 10 Avanduse külaplatsil Allika talus.

Kontakt:
Andrus Läll, tel 504 6009, e-post: andrus@laekvere.ee

Simuna heakorratalgud

MTÜ Simuna Vabatahtliku Tuletõrje Selts kutsub heakorratöödele: päästekomando hoone ümbruses – võsa saagimine, langetatud võsa, okste ja prahi korjamine, riisumine; kirikaia – riisumine, okste korjamine; rahvamaja ümbruses – riisumine, okste korjamine ning korjatud prahi põletamine. Kaasa võtta reha, labidas, saag, oksakäär, hea tuju! Talgulistele: kindad, jook, lõunasupp ja saun. **Kogunemine päästekomando hoone ees kell 9.45, talgutööd kestavad kell 9.-15.**

Kontakt:
Signe Pruul tel 5596 4614, e-post: signe.pruul@gmail.com
Mart Pruul, tel 5596 4614, e-post: mart.pruul@gmail.com

Kiltsi aleviku heakorratalgud

Talgutel tehakse heakorratöid Kiltsi alevikus – võsa saagimine, langetatud okste kokkukorjamine, prügi korjamine, kuuri lammutamine. Kaasa võtta kindad, selga tööriided, kindlasti hea tuju! **Talgud toimuvad 3. mai kell 11-15, kogunemine Kiltsi rahvamajas.** Osa-lejatele talgusupp.

Kontakt:
Siret Stoltzen, tel 5666 1951, e-post: stenmon@hotmail.ee

Eipri kauniks

Nagu kombeks saanud, tulevad Eipri küla inimesed üle-eestilisel talgupäeval välja, et teha ühiselt küla kauniks. Kavas on korrastada kiigeplatsi ja külamaja ümbrust, koristada prügi teeservadest, teha korda kiik. Talgulistel võiksid kaasa võtta rehad ja töökindad, kohapeal pakutakse morssi ja kohvi ning pärast tööd kehakinnitust. **Kogunemine on 3. mail kell 10 Eipri kiigeplatsil,** oodatud on külaelanikud ja Eipri sõbrad.

<http://talgud.teemeara.ee/events/eipri-kauniks>

Kontakt:
Aare Prants, tel 5664 8300

Ebavere suusaradade korrastamine

Talgud toimuvad 3. mail kell 10-18 Ebavere tervisespordikeskuses. Hooldatakse suusaradu ja kelgumäge, et järgmiseks lumerohkeks hooajaks valmis olla. Kavas on võsa saagimine,

mahalangenud puude koristamine, langetatud võsa ja okste kokku vedamine, riisumine, riisumete koristus ja utiliseerimine, rajapõhja korrastustööd, saepurukatte lisamine kulunud rajalõikudele. Kaasa töökindad, saag, reha, hea tuju! Talgulistele pakutakse suppi ja sauna.

Kontakt:
Urmas Kullas, tel 515 3239, e-post: info@ebaverekeskus.ee

Triigi küla talgud
Talgud toimuvad 3. mail kell 11-18, kogunemine kell 11 külaplatsile.

Heakorratööd: Triigi külaplatsi, laste mängu- ning võrkpalliväljaku korrastamine prahist ja kuivanud lehtedest. (lehtede riisumine, võsa saagimine, okste korjamine). See kõik läheb Triigi küla rahva hüvanguks - talguobjektidel toimuvad kohaliku rahva üritused, jaanituli, noored saavad võrkpalli mängida jne. Kaasa rehad, labidad, kindad ja hea tuju! Talgulistele pakutakse herne-suppi, teed ja pirukaid.

Kontakt:
Tarmo Rebane, tel 506 2039, e-post: tarmo@tarmoren.ee

Vao Ratsaklubi heakorratalgud
Talgud toimuvad 3. mail kell 10-14. Kogunemine Vao hobusetalli juures.

Heakorratööd Vao küla keskuses talli ümbruses ja harjutusväljakutel: riisumine, prügi koristamine. Kaasa rehad, labidad ja hea tuju! Talgulistele pakutakse suppi ja teed.

Kontakt:
Ulvi Mehiste, tel 505 3560, e-post: ulvimehiste@gmail.com

Heakord

Heakorratööd Väike-Maarja kirikaia ja pastoraadi ümbruses: puude saagimine, lõhkumine, ladustamine, okste, lehtede riisumine ja äravedu, talve ja vandalismi tagajärjel kirikaia kivide tagasi ladustamine. **Talgud toimuvad 3. mail kell 10-18 kogukonna heaks, kogunemine kell 10 Väike-Maarja kirikus.** Kaasa võtta kindad, puulõhkumiskirves, reha, mootorsaag. Talgulistele pakutakse lõunasööki ja mahlajooki.

Kontakt:
Heli-Liivia Komp, tel 517 6965, e-post: heli.komp.001@mail.ee

Lääne-Viru Maavalitsus korraldab Lääne-Viru maakonnaplaneeringut 2010+ täpsustava jalg- ja jalgrattateede teemaplaneeringu eskiislahenduse avaliku väljapaneku ja avalikud arutelud

Teemaplaneering on algatatud Lääne-Viru maavanema 12. septembri 2013 korraldusega nr 593.

Teemaplaneeringu koostamise eesmärgiks on maakonna ruumilise arengu põhimõtete kujundamine jalgrattateede ja jalgrattamarsruutide kavandamise eesmärgil; kergliikluse kui tervisliku ja keskkonnasäästliku transportiliigi osakaalu tõstmine igapäevases liiklemises ning liikumisvõimaluste ja liiklusohutuse parandamine. Planeeringualaks on kogu Lääne-Viru maakonna territoorium.

Teemaplaneeringu koostamist korraldab Lääne-Viru Maavalitsus ning koostab Artes Terrae OÜ. Planeering koostatakse koostöös Lääne-Virumaa omavalitsustega, Lääne-Viru Omavalitsuste Liiduga ja SA-ga Lääne-Viru Arenduskeskus.

Teemaplaneeringu eskiislahenduse avalik väljapanek toimub 14. aprillil kuni 27. aprillini. Teemaplaneeringu eskiislahendusega on võimalus tutvuda Lääne-Viru Maavalitsuse veebileheküljel <http://laane-viru.maavalitsus.ee/et/teemaplaneeringud> või

tööaegadel Lääne-Viru Maavalitsuses (Kreutzwaldi 5, Rakvere) kabinet 40 ning Lääne-Viru maakonna linna- ja vallavalitsustes.

Teemaplaneeringu eskiislahenduse avalikud arutelud toimuvad 29. aprillil Lääne-Viru Maavalitsuses (Kreutzwaldi 5, Rakvere) algusega kell 15.00 ning 30. aprillil Ebavere Tervisespordikeskuses (Ebavere küla, Väike-Maarja vald) algusega kell 15.00.

Teemaplaneeringu eskiislahendusega on eelnevalt võimalik tutvuda ka Ebavere Tervisespordikeskuses.

Teemaplaneeringu eskiislahenduse kohta on võimalik esitada ettepanekuid ja vastuväiteid Lääne-Viru Maavalitsusele, aadressil Kreutzwaldi 5, 44314 Rakvere või e-kirjaga info@laane-viru.maavalitsus.ee.

Täiendavat informatsiooni teemaplaneeringu eskiislahenduse kohta saab Lääne-Viru Maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonnast (Jaan Kangur, tel 325 8015, e-post jaan.kangur@laane-viru.maavalitsus.ee).

Ohtlike jäätmete ja koduelektroonika kogumisaktsioon

Laupäeval, 10. mail sõidab Väike-Maarja vallas ringi ohtlike jäätmete ja olmeelektroonika kogumisauto ning kogub kokku vallakodanike kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed ja koduelektroonika.

Kogumisauto peatuse ajad ja kohad on:

- 10.00-10.15 – **PIKEVERE** küla (korterelamu juures)
- 10.30-10.45 – **KILTSI** alevik (Kiltsi bussipeatuse parkimisplats, Jaama tn)
- 10.55-11.10 – **VAO** küla (Pargi 9 kõrval, kortermajade vahel)
- 11.30-11.45 – **PANDIVERE** küla (kortermajade vahel)
- 12.00-12.15 – **TRIIGI** küla (spordihoone juures, Võimla tn)

Vastuvõtupunkti võib viia järgmisi jäätmeid:

õlijätmeid, -filtreid, ohtlike ainetega reostunud materjale, päevavalguslampe, elavhõbedat, ravimeid, värvi- ja lakijätmeid, lahustijätmeid, pliiakusid, patareisid, kemikaale, ohtlike ainetee jääke sisaldavaid pakendeid, komplektseid elektroonikaseadmeid ja külmikuid.

Muid jäätmeid (nt rehvid, eterniit, ehitusjätmed, vana mööbel) vastu ei võeta!

Tooge oma majapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed ja olmeelektroonika kogumisautosse!

NB! Vallakodanikele on kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete ja olmeelektroonika üleandmine tasuta.

Palume kogumisingil jäätmed isiklikult üle anda, mitte varem kogumiskohta kokku viia!

Lisainfo: tel 329 5756, Kalev Nõmmiste

Sõltuvusprobleemidega inimestele pakutakse nõustamisteenust

MTÜ "TEEKOND" teostab Rakveres ja Lääne-Virumaal sõltuvusprobleemidega inimestele ja nende lähedastele nõustamisteenuseid (psühholoogiline nõustamine, sotsiaalnõustamine, kogemusnõustamine).

Ruumid asuvad Rakveres Rohuaia 21-12. Kellaajad: E-T: 8.00-18.00 ja K-N 8.00-14.30
Nõustamised toimuvad ka kokkuleppel väljaspool eelnimetatud aegu!

Nõustamisteenuseid rahastab ESF ja koordineerib Tervise Arengu Instituut. Kõik nõustamisteenused on abivajajatele TASUTA!

Info ja registreerimine: tel 327 0020 ja 5897 9395; e-post: eneseabi@gmail.com või kodulehel www.eaghiv.ee; facebook: MTÜ Teekond.

Lugupidamisega
MTÜ "Teekond" meeskond

Pakume lähisuhte vägivalda ohvriks langenud naistele järgnevaid tasuta teenuseid:

- Juhtumipõhine nõustamine
- Õigusabi
- Psühholoogiline nõustamine
- Turvakodu teenus

Tagame naisele konfidentsiaalsuse. Heliasta 24/7 telefonil 56 297 745 või kirjuta virunaistekeskus@gmail.com

Vägivallast on väljapääs. Aitame sul seda leida. www.virunaistetugi.ee

Karstide ja allikate asukohaandmete täpsustamine nitraaditundlikul alal

Keskonnaministeeriumi tellimusel täpsustatakse Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal olevate allikate ja karstilehtrite asukohaandmeid. Lepingul alusel teostab töid Consultare OÜ.

Töö tegemiseks viime läbi välitöid käesoleva aasta kevadel ja suvel. Nimetatud perioodil võite maastikul allikate ja karstivormide läheduses liikumas näha meie välitöötajaid.

Palume maaomanikelt mõistvat suhtumist!

Lisainfo:
Consultare OÜ
Mari Raidla
Tel 5349 3039
E-post: mari@consultare.ee

Kodukohakuvandi looja Eduard Leppik

Paigaidentiteedi alustala Eduard Lep-
pik (1924-2008) tähistanuks tänavu 11.
oktoobril 90. sünnipäeva. Aprilli algul
kogunes töörühm, kes valmistab sü-
giseks ette rea sündmusi tema tähen-
duse avamiseks ning sünniaastapäeva
väärilaks tähistamiseks.

Eduard Leppik asus Väike-Maarja
keskkooli õpetajaks 1952. aastal pärast
Tartu Riikliku Ülikooli lõpetamist soo-
me-ugri keelte alal. Keeleteadlasena
ta tööd siiski ei jätanud. Väike-Maar-
jas õpetas ta eesti keelt ja kirjandust,
psühholoogiat, loogikat, võõrkeeli, ko-
du-uurimist, geograafiat ja antiikaja-
lugu. Ta oli pärast Teist maailmasõda
siinse paikkonna identiteedi taasloo-
ja, nagu ütleb Eduard Leppiku üks elu
juhtumõtteidki – mis teed, tee ikka rahva
heaks.

Aasta-
tega on
kinnistu-
nud tead-
mine Edu-
ard Lep-
pikust kui
paikkon-
na tunde
hoidjast
erinevate
teema-
kohaste

Rakke mäel. 1. juuni 1957.

Foto: VMM Leppik_Neg_53_K55

artiklite, raamatute ja erinevate sõna-
võttude kaudu. Ajaloos tagasi vaadates
näeme Väike-Maarja kandis juurdunud
tõsiasjana, et viimase 150 aasta jook-
sul on siinse paikkonna lugu edasi
viinud, uurinud ja tutvustanud peami-
selt mujalt Eestimaalt pärit inimesed.
Olid nendeks enne Mõisakülast pärit
Eduard Leppikut ka näiteks Johan Kot-
li Laiuselt, Jakob Liiv Alatskivilt, Märt
Meos Tarvastust.

Eduard Leppiku kogutu põhjal võib
täna kindlalt öelda, et tegemist ei ol-
nud erakogujaga, vaid inimesega, kes
tunnetas end aegade lülina. Minevikust
leitu kandus läbi Eduard Leppiku eda-
si ja jõudis järgmise põlvkonna uurida
ning tänasesse päeva. Süstematisee-
ritud põhjalik materjal oli erinevate
trükiste ja sõnavõttude koostamiseks
hädavajalik. Väga suur osa teadmiste
Väike-Maarja ja selle ümbruse, samu-
ti terve Lääne-Virumaa kohta, pärineb
Eduard Leppikult.

Eduard Leppik seostas õppetöö
eesti rahva vaimse ja esemelise kul-
tuuripärandi kogumise ja uurimisega.
Materjali kogumise viise oli mitmeid
– kodu-uurimismatkad koos õpilastega
läbiümbruses ja kaugemal, kirjavahe-
tus paikkonnaga seotud inimestega, fo-
tograafia ja õpilaste kodused kirjandid,
põhiliselt pealkirjaga “Minu koduüm-
bus”. Nii kogunes hulgaliselt väärtuslik-
ku pärimusmaterjali, ajaloolisi fotosid,
mälestusi jne. Õpilaste abiga vastas
ta Eesti Rahva Muuseumi küsimus-
lehtedele. Kogumistöö tulemusena ja
isiklikke materjale annetades rajas ta
õppetöö kõrvalt Väike-Maarja keskkooli
muuseumi – tänase Väike-Maarja muu-
seumi eelkäija.

Eduard Leppiku 90. sünniaastapäe-
va puhul on plaanis korraldada tänavu

septemb-
ris temast
inspireeri-
tud ühine
matk ja
üles sea-
da teema-
k o h a n e
näitus. 9.
oktoobril
leiab Väi-
ke-Maarja
seltsima-

jas aset Eduard Leppiku 90. sünniaas-
tapäevale pühendatud konverents. Et-
tekannetega tutvustatakse teda paigai-
dentiteedi kandjana, Wiedemanni kee-
leauhinna laureaadina ja Väike-Maarja
valla aukodanikuna, kirgliku matkajana,
trükiste autorina jne. Järgnevates info-
lehtedes meenutame Eduard Leppiku
tegevust laiemalt.

Samamoodi nagu Eduard Leppik
korjas mälestusi teistest, kutsub Väi-
ke-Maarja Gümnaasiumi Vilistlaskogu
üles koguma mälestusi Eduard Leppi-
kust – temast kui õpetajast, kolleegist,
rännumehest, Väike-Maarja elanikust.
Kirja pandud mälestusi, ka fotosid oo-
tame 30. augustiks 2014 Väike-Maarja
gümnaasiumi kantseleisse või Väike-
Maarja muuseumisse või elektronpos-
tiaadressil VMGvilistlased@gmail.com

Marju Metsman

Väike-Maarja muuseumi juhataja

Rahvamuusikakontsert Kiltsi koolis

Sel aastal lõpetas meie elava muusika
kontsertide sarja rahvamuusik Margus
Veenre.

Muusikul oli kaasas suur hulk eri-
nevaid rahvapille, mis vaevu kolmele
koolilaulale mahtusid. Enamus neist
pärisest Eesti erinevatest piirkonda-
dest, kuid oli ka pille Uus-Meremaalt
ja Ameerikast. Meeleoluka kontserdi
algus tehti lihtsamate pillidega, mida
poisid kevadel ka tööõpetuse tundides
meisterdada suudavad – pajupilli ja
roopilliga. Omapärast häält tegid sar-
vepill ja karjapasun. Kõigile tuttav to-
rupill oskas vaatamata eelnevalt kuul-

dule-nähtule siiski üllatada. Lapsed
panid imeks, et kandleid nii mitut liiki
ja suurust on. Parimaks pilliks osutus
siiski lõõts, millest osavad näpud ime-
lisi viise välja võlusid.

Kõige menukamaks palaks osutus
rahvapillimeistri ja laste ühislooming,
kus kõik soovijad said võimetekohast
pilli mängida. Kes plaksutas pesunä-
pitsaid, kes kõlistas võtmekimpu, kes
helistas kuljuseid, kellel oli pihus leh-
makrapp – kõik olid vahvad pillimehed!

Merje Leemets

direktor

Kõlab rahvapillimeistri ja laste ühislooming. Foto: Kati Hiir

Komöödiateatripäev Kiltsi koolis

1. aprillil tähistas Kiltsi põhikool tradit-
sioonilist komöödiateatripäeva. Terve
kool, 1.-9. klassini, etendas sel aastal
“Kolme karu” muinasjuttu. Nagu eelmi-
sel kahel aastal, astusid oma dramati-
seeringuga lavale ka õpetajad, kes loosi
tahtel tegid seda sel aastal esimesena.

“Kolme karu” muinasjutt on lugu
Kuldkiharakesest, kes ära eksides satub
kogemata kolme karukese koju, mait-
seb nende toitu, istub nende tooli katki
ja magab nende voodites.

Laste etendatud muinasjuttudes oli
Kuldkiharake jäetudki ära eksijaks, ehk-
ki igaüks neist tahtis välja jõuda erine-

vasse kohta. Õpetaja Kati Hiire mängi-
tud päikseprillide ja moodsa käekotiga
linalakk soovis minna sushit sööma,
sattudes pahaaimamatult Soome töö-
le läinud perekond Karu koju. Suurest
näljast sõi ta seal ära kahe nädala eest
lauale unustatud toidu ja sai toidumür-
gituse, mistõttu koju saabunud pere-
kond pidi talle kiirabi kutsuma.

5. klassi etendatud Kuldkiharake
soovis minna külla oma sõbrannale
Punamütsikesele ning ära eksinud, ei
tahtnud sugugi karudele alla vanduda,
vaid väitis, et tal on Punamütsikesega
üürileping samal aadressil, kus on ka-
rude kodu. Näidend lõppeski lõppema-
tu vaidlusega õiguse üle.

7. klassi näidendis läksid seiklema
kaks sõbrannat Eva ja Lota, kes karude
koju tulles neile lepituseks marjasuppi
valmistada lubasid. “Me ei taha marja-
suppi, vaid kalamarjasuppi,” kõmista-
sid karupoisid ja tüdrukud olid valmis
kas või kalamarjasuppi tegema.

8. klassi etendus erines sel aastal
teistest selle poolest, et etendus ise oli
tumm ja selle taustaks lugesid kahek-
sandikud luuletust, mis algas ridadega:
“Elas kord üks tüdruk väike, rõõmus oli
ta kui päike. Tantsis ringi, keksis aias,
kuid see tüdruk oli maias.”

9. klassi etendus oli kodulooliste
sugemetega, rääkides kolme karu ase-

mel hoopis kolmest daamist, kes los-
sis kummitavad. Kuldkiharakeseks oli
muidugi keldrikäikudest väljunud ja ära
eksinud turist, kes sattus daamide ma-
gamistuppa, kammis seal oma juukseid
võõra kammiga, katsetas võõrast huu-
lepulka, pani pihta ühe daami pärlid
ning vajus seejärel unne. Üles ärgates
ning kolme pahast daami ja nende isa
nähes kaotas ta meelemärguse.

Algklasside näidendit olid pigem
traditsioonilist laadi, ehkki ka väga
toredad. Rõõm on näha, et lastel jät-
kub aastast aastasse katsetamislusti
ja igast muinasjutust on võimalik teha
väga eripalgelisi adaptatsioone.

Mari-Vivian Laht

emakeele õpetaja

Foto: 2x Merje Leemets

Projekt „Minu Riik“ tutvustas õpilastele valitsusasutusi

„Minu Riigi“ programmi raames
sõitsime 3. aprillil koos Simuna
ja Salla kooliga Tallinnasse Riig-
ikogugu, presidendi kantseleid ja
Eesti Panga muuseumi külasta-
ma.

Riigikogus saime külastada
istungisaali, kus räägiti parla-
mendi tööst, demokraatiast ja
seaduste olulisusest. Saime
aimu ka sellest, mida sümboli-
seerivad erinevad sisekujundu-
selemendid. Kohtusime endise
haridus- ja teadusministri Jaak
Aaviksooga, kellega vestlesime
üldiselt Eesti ühiskonda puu-
dutavatel teemadel. Toimus ka
viktoriin, kus edukamaid pre-
meeriti.

Eesti Panga muuseumis nägime ku-
nagisi rahatähti ning lisaks ka münte.
Nägime filmi sellest, kuidas praegusel
ajal paberraha ning münte valmistatak-

Kiltsi põhikooli 9. klassi õpilased.

Foto: Liisu Tähe

se, ja saime näha, kui väike on 11 kilo
kaaluv kullakang.

Päeva naelaks võib pidada Eesti Va-
bariigi presidendi administratiivhoone

külastust. Seda hoonet kasutab
president nii elamiseks kui ka
töötamiseks, lisaks temale on
seal ametis ka ligi 60 palgalist.
Huvitava uudisena saime giidilt
teada, et kui mastis lehvis Ees-
ti lipp, on president kodumaal.
Giid rääkis ka põneva loo sellest,
et hoone ees kasvab üle 300 aas-
ta vanune tamm, mis on näinud
oma elu jooksul palju erinevaid
sündmusi.

Projekt „Minu Riik“ võimaldas
meil külastada valitsemisega
seotud hooneid ja kinnistada
oma teadmisi, mille olime juba
eelnevalt omandanud ühiskon-
naõpetuse ja ajaloo tunnis.

Klassikaaslaste mõtted pani kirja
Kiltsi kooli 9. klassi õpilane

Minna Joor

Kalapäev

8. aprillil külastasid Kiltsi põhikooli 5.-
7. klassi koolitus- ja nõustamiskeskuse
Hared lektorid Sirje ja Georg Aher, kes
andsid ülevaate Eesti vetes elavatest
kaladest. Jagati teadmisi Eestis elutse-
vatest kalaliikidest, kalade anatoomiast
ja bioloogiast läbi rohke omakäelise te-
gevuse. Õpilased lahkasid kala ja täitsid

selle kohta töölehe. Neile väga meeldis
selline praktiline koolitus ja nad olid
valmis jagama ka oma muljeid.

Wan Ingar Ingeroinen, 7. klass:

„Kalandusõpitoas õppisin, kuidas
vahet teha räimel ja kilul. Nägin, milline
näeb kala välja seestpoolt. Õppisin
tundma ka paari uut liiki. Sain teada ka
seda, kus kalad meres elavad ja et nad
ei lähe jõkke, võib-olla siis ainult mõ-
ned liigid. Nägin ka lesta, kellel oli kaks
silma ühel pool keha ja kes oli alt valge.
Mulle väga meeldis.“

Maik Danilov, 7. klass:

„Lahkasin kala nii, et kala organid
jäid terveks. Kala südant nägin esimest
korda ja see oli kolmnurkne. Kaalusi-
me kala tervena ja pärast lahtilõigatu-
na ilma organiteta. Meile näidati kala,
keda kästi nuusutada. Kala oli meritint
ja ta oli värske kurgi lõhnaga.“

Birgit Miadzielec, 6. klass

„Meile tutvustati erinevaid kalaliike.
Enne täisime töölehe ja siis hakkasime

Foto: 2x Kati Hiir

rääkima ja vaatama, pärast lubati kalu
katsuda ka. Hiljem toodi meile igauhe-
le kala ja alustasime lahkamisega. Es-
malt lõikasime kõhu lahti ja siis uurisi-
me luubiga kala sisemust. Võtsime kala
seest välja kõik, mida sai. Kaalusime
kala ja jõudsime järeldusele, et ligi kol-
mandik kalast läheb puhastades raisku.
Lõpus tehti viktoriin. See kõik meeldis
mulle.“

Kaarel Moisa kaks aastakümnet osalemist vallaelu korraldamises

teadmised kord-korralt töö käigus?

Ega suurt ei olnud. Algu oli eriti keeruline. Kui küsisin vallavanema käest, kas saaks täpsustada, mis on minu ülesanded, ehk praeguses keeles ametijuhendit, siis sain vastuseks, et peaksin lugema kohaliku omavalitsuse korraldamise seadust. Valla algusaegadel oli Peeter Albi see, kes oli käinud palju koolitustel ja tegi ka ise suurt mõttetööd ning tema meid kõiki sel teemal hariski.

Enne minu valda tulekut oli suuremast osast endisest Väike-Maarja EPT-st saanud valla omandis olev munitsipaaltevõtte Tehno, kes lisaks oma tootmistevõimele, tegeles ka valla majandusküsimustega. Huvitav on, et sel ajal, kui riigis käis väga aktiivne erastamisprotsess, otsustas riik Väike-Maarja EPT munitsipaliseerida. Minu jaoks on see siiani müstiline,

Abivallavanem Kaarel Moisa täitis kaks aastakümnet tööd Väike-Maarja vallavalitsuses. Need aastad kätkevad endas erinevaid perioode ja igaüks neist aastaist on jätnud paikkonda oma jälje. Alljärgnevad küsimused-vastused aitavad meenutada, mis sellesse aega mahub, mis on tehtud, mis teoksil, mis plaanis.

lekut oli suuremast osast endisest Väike-Maarja EPT-st saanud valla omandis olev munitsipaaltevõtte Tehno, kes lisaks oma tootmistevõimele, tegeles ka valla majandusküsimustega. Huvitav on, et sel ajal, kui riigis käis väga aktiivne erastamisprotsess, otsustas riik Väike-Maarja EPT munitsipaliseerida. Minu jaoks on see siiani müstiline,

Sirdali vallavanem Svein Tore Åtland, Sirdali valla tehnikaosakonna juhataja Steinar Ness, Indrek Keskküla, Olev Liblikmann ja Kaarel Moisa Porkuni Pae-museumi juures 2004. a.

1. Sa alustasid Väike-Maarja vallavalitsuses tööd 1994. aasta veebruaris. Konkursse siis veel ei korraldatud. Kuidas Sa valda tööle sattusid?

Juba 1993. aasta algul kutsus Peeter Albi, kes sel ajal juba töötas vallas, ka mind valda tööle. Vallavanemaks oli siis Jüri Poolak. Siis ma ei nõustunud, kuna Vao kolhoosi reformi lõpetamise ja uute asjade algusega oli palju te-

kuidas see juhtuda sai. Igatahes tänu sellele Peeter Albi ideele ja sel ajal kehtinud seadustele sai vald hea alusbaasi oma majandusosakonna ülesehitamiseks.

Minult oodati põhiliselt Tehno poolt vallas tehtud tööde koordineerimist ning ülevaadet ja vastutust, et nende eest õiglast tasu makstaks.

Nähes, et asi ei toimi nii, nagu oleksime tahtnud (oli ka isikutevahelisi

le, hiljem erastasime. Reorganiseerimise viisime läbi 1995. a septembriks.

1995. aasta septembrit saabki pida-da valla majandusosakonna (alguses kutsuti seda tehnikaosakonnaks) alguseks. Esialgu oli väga raske. Kokku tuli saada optimaalne meeskond. Järgmise aasta kevadeks see meil ka õnnestus.

Sealt peale hakkas minu töö meenutama juba midagi sellist, millega praegugi tegelen.

3. Valla algusajal oli sõprusvaldade kogemustest suur abi. Väike-Maarjal olid Sinu tööleasumise ajal juba toimivad sõprusuhted Hausjärvi ja Sonkajärvi valdadega Soomes, Tommerupi kommuniga Taanis ja Sirdali kommuniga Norras. Kui palju Sinul sõprusvaldadega suhtlemist ja koostööd on olnud?

Olin paar nädalat vallas tööl olnud, kui siin käis Sirdali valla delegatsioon ning kirjutati alla valdadevahelise koostöö leping. Kuna meie pere pakkus õomaja Sirdali valla tehnikaosakonna juhataja Tore Tagholdtile, siis sain temaga väga hea kontakti. Sirdali valla-ga koostöö eest vastutajaks olin mina vallavalitsuse ja Jüri Vilimaa volikogu poolt. Koos tegime Torele ettepaneku, et esimene tõsine koostööprojekt võiks olla Väike-Maarja alevikus reovee peakollektori (mis selleks ajaks oli äärmiselt amortiseerunud) rekonstrueerimine ja sadeveekollektori väljaehitamine. Sirdali vald taotles selleks Norra Välisministeeriumist abi ca 1 milj eesti krooni ulatuses. Projekt õnnestus ning 1995. a viisime selle ka ellu. Ka hiljem on olnud palju suhtlemist, viimasel ajal on küll palju inimesi vahetunud ja seetõttu on kontaktid veidi soiku jäänud.

Sonkajärvist meenub loomulikult kõik, mis on seotud naisekandmisega. Olen käinud paaril korral seal ka võistlusi vaatamas ja kogu sellest melust osa saamas. Kahju, et meie traditsioon Eesti esivõistlustega sel aastal katkes.

Tommerupi valla inimestega olen küll piisavalt suhelnud, aga kõige eredamad mälestused on siiski seotud Sirdaliga. Nüüdki veel, kui vaatan Norra ilmateatest Väike-Maarja ilma, siis kiikan tihti ka, mis Sirdalis toimub.

4. Sinu töövaldkond on väga lai. Majandusosakonna tegemised ulatuvad n-õ seinast seina. Mis kõik selle sisse mahub?

Majandusosakond tegeleb põhiliselt valla hoonetes jooksva ja avariilise remondi ja igasuguste jooksvate tehniliste probleemide lahendamisega, vallateede hoolduse ja remondiga, heakorratöödega, matkaradade, telkimis- ja puhkeplatside hooldusega, katlamajadega (Triigi, Vao, algkoolimaja, Kilti kool), tänavavalgustusega, valla-le kuuluvate korterite probleemidega, Väike-Maarja saunaga, bussijaamaga ja veel igasuguste jooksvate küsimustega.

Lisaks majandusosakonnale vastutan abivallavanemana ka nende tegemiste eest, millega tegelevad ehitus-, keskkonna- ja maanõunik.

5. See on ka niisugune valdkond, kus alati võib keegi leida midagi pahaks panna – kas on tee kusagilt lahti lükkamata või pole piisavalt tänavavalgustust või on mõni muu probleem esile kerkinud. Kui tihti tuleb ette olukordi, kus tunned, et väljapääsu nagu ei oskagi leida? Ja kust Sa siis abi saad?

Siiani on ikkagi kõik rasked olukorrad oma lahenduse saanud. Abi olen saanud sellest, et tänu pikaajalisele tööle olen leidnud kontakti paljude heade inimestega, kes alati ka on appi tulnud, kui häda käes. Piisavalt suheldes ei ole seni probleemide lahendamisega jänni jäänud. Viimane suurim ja oma töös seni eredamalt meelde jäänud sündmus oli selle aasta jaanua-

2005. a koos tollase valla arendus-ettevõtlusnõuniku Aivar Niinemäliga.

ris, kui oli tulekahju Triigi katlamajas. Kui laupäeva, 11. jaanuari varahommikul Triiki jõudsin, siis käisid ikka päris mustad mõtted peast läbi ja pidasin juba plaani, kuhu inimesi evakueerima hakata. Aga asja otsast harutama hakates leidsime ka lahendused ning kõige halvemat olukorda siiski ei tekkinud.

pekeskuse töökoja renoveerimine, Väike-Maarja veemajandusprojekt. Nende üle on ikka tõsine heameel. Kõikide eluviimisega on olnud piisavalt peavalu ja muret, mõnega vähem, mõnega rohkem, aga takkajärele kõik halb ununeb ju kiiresti. Samuti teevad rõõmu Kilti kooli ja gümnaasiumi algklasside maja

Orguse külakonverentsil 2012. a.

Siinjuures suured tänud oma majandusosakonna töötajatele, kes koheselt välja tulid ja kellega koos me lahendused leidsime, samuti kõikidele, kes oma abikäe ulatasid.

6. Millised ettevõtmised Sulle tagasi vaadates kõige meeldejäävamate ja olulisematen meenuvad sellest ajast? Milliste õnnestumiste üle tunned erilist heameelt?

katlamajade üleviimine pelletiküttele ning Simuna kooli ja spordihoone katlamaja ehitus (samuti pelletiküte). Tegelikult veel palju muudki.

Heameel on veel, et meil on sellised kõnni- ja jalgrattateed, mida väga paljud kasutavad. Paljusk planeerisime ja projekteerisime neid juba eelmisel sajandil projekti "Turismi infrastruktuur – Väike-Maarja turismi-, puhke- ja spor-

Külaskäigul sõprusvalda Kaarmale Saaremaal 2005. a.

gemist. 1994. algul kordas Peeter oma kutset selgitades enam-vähem, mida minult oodatakse. Siis tundus asi ju mekas ning väljakutseid palju.

2. Kas Sul oli juba tööle asudes omavalitsuslikust elukorraldusest mingi arusaam või tulid oskused-

mittemõistmisi), otsustasime 1994. a lõpus ME Tehno reorganiseerida selliselt, et eraldasime kõigepealt need varad, mis olid vajalikud valla majandusosakonna loomiseks, ülejäänud varade baasil moodustasime tervikvarad, mis esialgu andsime konkursi korras rendi-

Saamehena talgupäeval Kilti mõisapargis 2012. a.

Foto: 6x erakogu.

Kõige meeldejäävamad on suured projektid, mis me oleme ellu viinud: Kilti kooli mõisahoonest restaureerimine, gümnaasiumi kahe maja ja õp-

diipirkonna arendamine" raames. Seda projekti rahastati PHARE CBC 1997. a programmist. Projekti peamiseks tulemuseks oli valla turismi arendamise

kava. Projekti viis läbi sakslasest turismikonsultant Siegfried Loeper, kellega suheldes arenes silmaring ning sain palju erinevaid mõtteid, mis mind siiani erinevatel aladel on aidanud. Veel-kord tagantjärele tänud Peeter Albile, kelle idee see kõik oli.

7. Kas Sinu töös on ka midagi niisugust, mis Sul väga hingel kripeldab, mis kas raha puudusel või mõnel muul põhjusel on siiani tegemata jäänud, aga võiks ikka tehtud saada?

Kõige suurem valulaps on minu jaoks vallateed. Tee-ehitus ja -remont on väga kulukas tegevus, kunagi pole eelarves jätkunud piisavalt raha, et olukord oluliselt paraneks. Masuaegadel ei jätkunud isegi asfaldiaukude lappimiseks.

Hinge kriibib ka see, et Väike-Maarja õppekeskuse peahoone on siiani suurtest projektirahadest ilma jäänud, aga teha oleks seal palju.

8. Mida arvad maaelu praegusest seisust Eestis laiemalt? Ja kuidas Väike-Maarja kant tundub Sulle teiste Eesti piirkondadega võrreldes? Mida tuleks Sinu arvates Väike-Maarja piirkonnas eriti kõrgelt hinnata?

Eks see maaelu on selline, et igal pool inimeste arv väheneb. Samas ei kujuta ennast küll kuidagi linnainimesena ette. Väike-Maarja kant on kindlasti üle keskmise. Kõrgelt tuleks hinnata kogu seda pärandit, mida meie esivanemad on meile edasi andnud, seda tuleb hoida ja selle üle uhkust tunda.

9. Kuidas Sa vaba aega veedad? Mille vastu huvi tunned ja millised tegevused Sul aitavad lõõgastuda?

Mingil määral tegelen oma keha vormishoidmisega – üritan vähemalt kord nädalas ujumas käia, aeg-ajalt kõnnin ka Ebaverre ja tagasi, soojemal perioodil teen mäe peal kepikõndi. Siia alla saab liigitada ka peotantsu trennid, millega oleme abikaasaga tegelenud vahelduva eduga juba üle viieteistkümnepa aasta. Oleme näinud mitmeid treenereid, hetkel harjutame nelja paariga seltsimajas esmaspäeviti ilma treenerita. Suvel tegelen mingil määral ka potipõllundusega. Sügiseti käin tihti seenemetsas.

10. Mis lähiaastail plaanis? Mis Sinu arvates valla üldisele arengule kõige olulisemana tundub ja kui reaalne tundub selle teostumine?

Lähiaastail plaanis – paljugi selgub siis, kui ELi uue perioodi rahastamisprintsiibid paigas, siis saab ka täpsemalt hakata asju planeerima. Kindlasti peaks Väike-Maarjasse staadioni rajama, Väike-Maarja lasteaia renoveerimise tahaks ära lõpetada, õppekeskus peab korda saama, paljude hoonete fassaadid vajavad, kus soojustamist, kus lihtsalt korrastamist, Simuna kooli vana majaga peab midagi ette võtma enne, kui see ära laguneb. Kas keegi suudab välja pakkuda selle maja funktsiooni tulevikus? Kui paar aastat tagasi käisin TTÜ õppejõu Johannes Pelloga selle maja konstruktsioonide püsivust hindamas, siis oli tal lihtne küsimus, millele mina ei osanud vastata – miks otsustati omal ajal selle asemel, et renoveerida see väarikas hoone koolimajaks, ehitada hoopis uus. Ja loomulikult loodan, et riik suurendab oluliselt kohalike teede rahastamist ning et oleks võimalik ka teedele projektipõhiselt abi taotleda.

Sel aastal on plaanis õppekeskuse kõõgi renoveerimistööd ja üle pika aja on ka veidi suurem summa teede investeeringuteks.

Põhiline on see, et piirkonnas oleks piisavalt töökohti, et lapsed saaksid head haridust ja inimestel oleks võimalik tegeleda neile meelepäraste tegevustega – siis püsivad inimesed rohkem maal ja areneb ka vald.

Kas fosforiidilõks Virumaa kohal?

Esimesest „fosforiidisõjast“ on möödunud üle kahekümne aasta. Suurem osa rahvast arvab, et see sõda on nüüdseks lõplikult möödunud ja enam ei kordu. Aga ei! Rägavere vallas korraldas Viru Keemia Grupp elanikele koosolekuid, tehes selgitustööd uute puuraukude rajamise vajalikkusest täiendavateks uuringuteks. Rahvas oli hämmingus, oli tõsine põhjus Juhan Aare uuesti appi kutsuda, sest 16. novembril 2011 oli Viru Keemia Grupp kutsunud kokku valla elanikud Põlula koolimajja, et selgitada inimestele, kui vajalik on nende nõusolek anda uute puuraukude rajamiseks luba. See võimaluste kompimine on kestnud nüüd juba üle kahe aasta. Rahvas kogus allkirju, peatamaks kaevanduste rajamine Virumaal.

Keskonnaministeerium otsustas 1995. a kõik bilansis olevad fosforiidi aktiivsed varud viia üle passiivseteks varudeks.

Alles 7.04.2014. a kõneles Riigikogu infotunnis endine Lääne-Viru maavanem Lembit Kaljuvee, et riik tahab Eesti geoloogiateaduse välja suretada, sest ei luba oma maavarasid uurida. Vaja rajada riiklik geoloogiakeskus, kes kõiki meie maavarasid kaardistaks ja ka annaks loa kaevandada.

Ja seda kõike pärast seda, kui Riigikogus oli selge sõnaga öeldud, et me ei hakka Eestis fosforiiti kaevandama. Vt. Reformierakonna ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna koalitsioonileping, 20.03.2014. a.

Akadeemik Anto Raukas on oma artiklis öelnud, et nii kaua kui Eestis oli Nõukogude võim, oli ka fosforiidi kaevandamine päevakorral, tõsi küll, väga varjatud ja salastatud kujul. Koos fosforiidiga uuriti ka uraaniresursi (Toolse leiukohas 27000 tonni). Tol ajal oli kogu vabariigi juhtkond, alates Johannes Käbinist, fosforiidikaevandamise vastu, sest tolleaegsest rõvkaevandamisest oleks saanud keskkonda hullult saastav migratsioonipump kavandatavale 11000 uusasunikule laialt kodumaalt, kes oleksid kiiresti siia ka pered, mitu põlvkonda, kaasa smuugeldanud. Seega võiks antud arvu korrutada minimaalselt kolmeka. „Ütlesime fosforiit, mõtlesime migrandid“, sõnastas toonase olukorra fosforiidisõja üks kangelasi, akadeemik Endel Lippmaa.

Eestis on Euroopa suurimad fosforiidi-varud, ligikaudu 11,8 miljardit tonni. Harjumaal, Ida-Virumaal ja Lääne-Virumaal asub Rakvere hiidmaardla, mida võib veel jao-tada Lääne- ja Ida-Kabalaks, Rägavere, Assamalla ja Toolse maardlaks. Kaevandamisele peab eelnema tõhus uuring. Esialgsete uuringute käigus 70-80ndatel aastatel oli Ida-Virumaa nii läbi puuritud, et sellest moodustus ülitihed ruudustik, Rägavere vald sai nii läbi puuritud kui siili selg. Aga ühest puuraugust piisab, et ümbruskonna kaevud tühjaks jäid. Mäetaguse vald on juba praegu ilma kaevuveeta, seda juhitakse neile torustiku kaudu Peipsist. Kuni kaevandus töötab ...

Esimene fosforiidisõda oli alanud. Inimesed korjasid allkirju kaevandamise ja puurimise vastu. Rakveres esimene tõsisem koosolek „Fosforiidile

EI!“ peeti Rakvere Gümnaasiumi aulas, kus kutsuti üles andma allkirju kaevandamise vastu. Sellest võtsid osa ka mitmed rahvasaadikud. Kaevandamise vastaste hääletoruks kujunes Juhan Aare, kes tolleaegsetest sündmustest ka korraliku dokumenteeritud raamatu kirjutas – „Fosforiidisõda 1971 – 1989“.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu võttis 1987. a vastu otsuse mitte alustada Eestis laiaulatuslikku fosforiidikaevandamist. Siis lõppes kaevanduse teema NSVL majandusliku kokkukukkumise-ga. Rahapuudusel võeti kaevandus plaanidest maha.

Juhan Aare.

Tegelikult on Eestis fosforiiti ka varem kaevandatud. 1924. a alustas Ulgase kaevandus ja rikastusvabrik, 1940-1991 töötas uus kaevandus ja vabrik Maardu mõisas. Järele jäi suur saaste ja läbisongitud maa. Suuri keskkonnaprobleeme põhjustas Maardu väävelhappe tsehh, mille korstnast keskkonda sattunud väävli- ja fluoriidühendid põhjustasid loomade ja inimeste haigestumist ning taimkatte kahjustusi paarikümne km raadiuses. Iru oli puulehtedes ja ristikehinas fluoriidühendeid 400 korda rohkem kui Meriväljal. Kostivere sovhoosi lehmad haigestusid fluoroosi ja reostunud olid ka Kallavere aiasaadused.

Fosforiidisõda võikski unustusse va-

saamaks luba teha uusi puurimisi ja uuringuid, katsetamaks nüüdisaegseid rikastustehnoloogiasid, esialgu laboritasemel. Positiivsete tulemite korral ka pilootkatsetuse tasemel. On olemas juba oma laborid ja katseseadmed. Uus tehas annaks Virumaale 600-700 töökohta. Kas rikastustehas asuks Eestis või mujal, pole ka praegu veel teada.

Nüüd seisab VKG ees tõsine ülesanne, kuidas jätkata uute teadmiste hankimist „teadmatusepõhise“ vastuseisu kiuste?

Aga, Pandivere kõrgustik, kuhu tulevased kaevandused tuleksid, on oma-

pärase geoloogilise ehitusega ja üks olulisemaid veelahkmealasid Eestis. Põhjaveevaru kujuneb just veelahkmealadel, mitte soodes ja märgaladel, nagu sageli arvatakse. Kõrgustiku jalamilt saavad alguse paljud jõed: Pärnu, Pedja, Põltsamaa, Jägala, Kunda, Loo-bu, Valgejõgi, Pada, Selja, Avijõgi. Meie „pandivere vett“ tarbitakse nii Tallinna kui Tartu kandis.

On oluline teada:

- Pandiveres on põhjavesivesi looduslikult kaitsmata. Suur osa sademetest infiltreerub läbi karstilohkude ja kurisute ilma looduslikult puhastumata.

- Kogu veeslahustuv reostus põhjavesi tõuseb ja langeb koos veetaseme

järvede maaks, kuna kevadine lumesulamise ja suurte vihmasadade perioodil täituvad suuremad maapinnanõod ja väiksemad lohud ajutiselt veega. Nimetagem Võhmutu-Lemküla, Porkuni-Neeruti oosiahelikku naabruses, Assamalla luhta jne. Siin laiuvad ulatuslikud karstialad.

Kui ühe tonni fosforiidi töötlemiseks kulub 30 tonni vett, mida pumbatakse välja meie põhjaveest ja sinna segatakse teatavaid kemikaale, siis võimalik, et mingi osa veest läheb uuesti ringlusse, kuid mida tehakse ülejäänuga? Seda ei saa enam põhjavette lasta, kuhu see suunatakse? Kas merre? Milliseks solgineevaks muutub kaevanduse ümbrus?

Selge on see, et ükskõik, millal kaevandus peaks tulema, kaevandajatele ülitulusana või vähem, Virumaal pärast seda enam elu ei ole. Praegu on löögi all Rägavere vald, kuid me kõik elame Virumaal fosforiidi peal. Kas mõnekümne aasta pärast uitab Rakvere linna varemetes ainult tuul ja mõni üksik äraeksinud vareski kiirustab siit minema? Kui Virumaale rajatakse kaevandus, kaob põhjavesi kuni Kuusaluni ja talupidamine lõpeb 50 km raadiuses, esialgsete prognooside kohaselt. Inimesed kolivad ise kaugemale – aga kuhu? Kinnisvara hinnad on esimesed, mis langevad ja uude kohta tuleb minna tühjade kätega. Küsige, kuidas elatakse Ida-Virumaal Mäetagusel ja mujalgi, kus esimeste puuraukude kaevamine juba võttis kaevud tühjaks.

Kaevandajad on lubanud, et kaevandused toetatakse korralikult ja varinguid ei toimu enne 1000 aastat, kuid juba praegu on varinguid, kus kaks, kus kolm meetrit. Majadesse tekivad praod ja maapind variseb alt.

3. aprillil kohtusid väikemaarjalased esimese fosforiidisõja veterani ja raamatu autori Juhan Aarega, kes meile selgitas fosforiidi kaevandamisega seotud probleeme. Kohalolijad said põhjaliku ülevaate teemast ja võimalikest ohtudest, kui Virumaal puurimiseks peaks minema. Pärast ettekannet oli inimestel veel palju küsimusi ja jagati omapoolseid tähelepanekuid.

Suurimad tänud Juhan Aarele, kes on oma elumissiooniks võtnud seista puhta Eestimaa eest, tema pühendumise ja julguse eest!

See teema ei jäta ühtegi virulast külmaks, kes probleemiga vähegi kursis on. Meie praegune jaanalinnupoliitika võtab ära Eesti puhta looduse meie lastelt ja lastelastelt.

Irma Raatma
Loe lisaks:

- Erik Puura. Eesti ei vaja uut fosforiidisõda: Aga kes juhib loodusvarade tundmaõppimist? Sirp, 11.04.2014
- Peeter Ernits. Praeguse fosforiidisõja hämarad telgitagused. Maaleht, 20.03.2014
- Juhan Aare. Ida-Virumaal on maa õhus ja vajub. Kuulutaja, 11.04. 2014

- Juhan Aare. Juhan Aare selgitab, miks ta mängis TOPELTMÄNGU: Kokkulepe VKG-ga oli peibutuspart?, Virumaa Teataja, 8.04.2014.

Fosforiiditeemaliste materjalidega saab tutvuda Väike-Maarja raamatukogus.

3. aprillil kohtusid väikemaarjalased Juhan Aarega Väike-Maarja raamatukogus.

Foto: 2x Ilve Tobreluts

juda, kui olukord fosforiiditoorme hankimisel poleks maailmas nii tõiseks muutunud. Fosforiidivarud vähenevad maailmas katastroofilise kiirusega. Olemasolev toore kallineb astronoomilise kiirusega. Mida hiljem me peame kaevandama hakkama, seda kallim on fosforiidi hind. Alates 2011. a teeb Viru Keemia Grupp (VKG) ettevalmistusi,

tõusu ja langusega.

- Pandiverel on ülioluline roll Eesti veekasutuses.

Igasugune majanduslik tegevus peab siin arvestama keeruliste keskkonnatingimustega.

1988-2006 eksisteeris Pandivere Riiklik Veekaitseala. Enam mitte! Pandiveret nimetatakse ka ajutiste

Tormine ja maruline XVI vabariiklik õpetajate rahvatantsufestival Väike-Maarjas

„Õpetajat on Eestis ikka maa soolaks peetud. Seda austavat nimetust ei anta talle aga siis, kui ta piirdub pelgalt ainult oma aine õpetamisega koolitunnis, vaid juhul, kui ta suudab endast rohkem anda: käib laulmas, tantsimas, juhatab näiteringi, orkestrit, ansamblit, koori või tantsurühma. Ka tantsivad õpetajad on väärt, et kord aastas välja tulla oma kodukooli seinte vahelt, et näidata oma kunsti teistele omasugustele, saada osa kolleegide esinemislustist ning ühiselt pidutsedes välja elada koolitööga kogunenud pinged”. Nii kirjutab Urve Kilk õpetajate tantsufestivalide kroonikaraamatus. Nimelt toimus tema eestvedamisel 1998. aastal esimene õpetajate rahvatantsufestival.

„Tere tulemast Väike-Maarjasse!” Nii alustas festivali avamist päevajuht Raivo Tammus. Maarjakellukese naisrühm alustas „marulist festivali” marulise Simmanipolkaga, mille ajal toodi sisse reha, mis on õpetajate rahvatantsufestivali teatepulgaks, ja antakse iga kord edasi järgmisele korraldavale rühmale.

Festivali avas Väike-Maarja gümnaasiumi direktor Raili Sirmets: „Austatud tantsijad ja tantsusõbrad! Tere tulemast tormide pealinna Väike-Maarjasse! Tuul jõudis enne teid kohale ja sätis ennast eile lõunaks paika. Täna hommikuks tuli lumi ka järele. Ju nad tulid toetama täna festivali ja esitamisele tulevaid tormilisi ja marulisi tantsu. Ter- vitan teid 101-aastases seltsimajas. Siin saalis on tuhandeid kordi tantsitud ja lauldud, on tantsu kaudu avaldatud oma tundeid, mõtteid. Tantsurahvas, te olete erilised inimesed! Tean, mida räägin, sest olen ise ka siin õpetajate rühmas tegutsenud. Vaatamata valule on lõpuks tähtis see rõõm ja lust, mida me koos jagame. Õpetajatena on meil kohustus säilitada meie kultuuri ning anda oma oskused ja tõekspidamised edasi järgmistele põlvedele.”

Festivalil käigus oli võimalus kõigil osalejatel võtta osa erinevatest õpitubadest: sai tutvuda integreeritud koolimudeliga ja ka Sisekaitseakadeemia

Päästekolledži Päästekooliga, osaleda kultuuriringkäigul Väike-Maarjas, saada ülevaadet tervisetoodetest ning korrata samme Maire Udrase eestvedamisel eelseisvaks 2014. aasta tantsupeoks.

Pärast lõunat algas seltsimajas kontsert, kus kõik festivalil osalenud rühmad tantsisid tormilisi ja marulisi tantsu.

Kontserdi lõpetas festivali algataja Urve Kilk, kes tundis heameelt, et tema algatatud õpetajate kooskäämise ja -tantsimise üritus ei ole välja surnud, vaid ikka veel täies elujõus ja järjest uusi rühmi juurde toov.

Ja oligi aeg reha järgmisele korraldajale üle anda. Maarjakellukese naised tegid seda loo „Laul väikesest Maarjast” saatel, sest selle loo järgi tantsides toodi eelmiselt festivalilt reha kaasa. Järgmise festivali korraldamise au sai endale Jõhvi segarühm Kuremari.

Päev lõppes ühise simmaniga, kus sai tantsu keerutada Simuna Kapelli ja Roela ansambli Sära muusika saatel.

Aino Lukman eelmisel aastal Valgas korraldajate vastu võetud teatepulgarehaga. Rehavarrel on kõikide seniste festivalide korraldajate kleepsud. Foto: Anu Tammus.

XVI Eesti õpetajate rahvatantsufestivali korraldaja – naisrahvatantsurühm Maarjakelluke.

Üllatusesinejatena astusid üles meie kooli Diskohundid.

Täname väga paljusid abilisi, kes meid ürituse korraldamisel aitasid ja toetasid ning tänusõnad ka kõigile rühmadele, kes meiega selle päeva koos veetsid.

Aino Lukman teatepulgareha üle andmas järgmise festivali korraldajale, Jõhvi segarühma Kuremari esindajale Voldemar Berelkovskile. Foto: 2x Ly Ipsberg.

Paalalinna naisrühm Kelluke, Tallinna Konstantin Pätsi Vabaõhukooli naisrühm Pärnumaa Kutsehariduskeskuse naisrühm, Väike-Maarja naisrühm Maarjakelluke.

Aino Lukman ja Maarjakelluke

Maakonna kooliteatrid võtsid mõõtu Väike-Maarjas

Lossipreili koerakese osa eest sai tunnustuse Kilti kooli õpilane Janely Miadzielec.

Väike-Maarja seltsimaja korraldas 28. ja 29. märtsil riigifestivali KOOLITEATER 2014 Lääne-Virumaa eelvoor.

Sündmusest võttis osa neli näitetruppi põhikooli vanuseastmes ja kuus gümnaasiumiealiste noorte truppe.

Näitetruppidele andis tagasisidet žürii koosseisus Anneli Rahkema (Rakvere Teatri näitleja), Imre Öunapuu (Rakvere Teatri näitleja), Anne-Ly Sova (Rakvere Teatri dramaturg) ja Auli Kadastik (Simuna rahvamaja juhataja).

Žürii eritunnustuse meeldejäävate rollide eest pälvisid Angelika Algpeus,

Jaan Matis Kangur, Siret Silla, Jessika Žegul, Janely Miadzielec, Keili Kautlenbach, Marten Egert Vahtla põhikooli vanuseastmes ja Alex Tervinsky, Toomas Varek, Hannamari Soidla, Meelika Gitška, Jekaterina Moltšanova, Nikita Gikalo. Samuti pälvisid žürii eritunnustuse lavastuste „INFERNO” ja „Creeps” lavastustrupid ning Kunda kooliteatri juhendaja Natalie Neigla.

Festivali parimateks näitlejateks gümnaasiumi vanusegrupis nimetati Hälis Rünk Gümnaasiumi Teatriansamblist ja Markus Tiigimäe Rakvere Linnanoorte Näitetrupist ning põhikooli vanusegrupis Robin Täpp Kunda

koolide arvestuses Kilti põhikooli näitering omaloomingulise ühistööga „Kilti legend” ja Väike-Maarja noorte teatriring J. Pulinovitši looga „Võitsin mina” gümnaasiumide arvestuses.

Lääne-Virumaad sõidavad riigifestivalil esindama põhikooli vanuseastmes Kunda laste näitetrupp Karoliine lavastusega „Saare neuu toomine” ja gümnaasiumi vanuseastmes Rakvere gümnaasiumi teatriansambel lavastusega „Meie kungas”. Riigifestivalid toimuvad Harjumaal Viimsis (11.-13. aprillil) ja Jõgevamaal Palal (25.-26. aprillil).

Projekti juht

Hannamari Soidla Nataša osas Väike-Maarja noorte teatriringi lavastuses „Võitsin mina”. Foto: 2x Ilve Tobreluts

laste näitetrupist „Karoliine” ja Reelika Herne Rakvere gümnaasiumi 5.b sõnakunstiringist.

Väike-Maarja vallast osales põhi-

Tiina Rumm

tel 502 5134

tiinarumm@hotmail.com

VMG õpilased ja õpetajad osalesid Comenius programmiga Soomes

Märtsikuus toimus Väike-Maarja gümnaasiumi õpilastel ja õpetajatel juba teine kohtumine COMENIUS programmi raames. Seekord külastati Järvenpää kooli Soomes. Projekti „Muusika liigutab Euroopat” osaleb 6 riiki – Saksa- maa, Soome, Ungari, Itaalia, Läti ja Eesti.

15.-18. maini külastavad kõikide projektis osalevate maade esindajad Eestit.

Soomes osalesid Mia Sandra Taur, Anete Toomingas, Reno Kiisküla, Kardo Eino Klement, Helve Noorlind, Kaia Klaan, Tuuli Saksa ja Ly Ipsberg.

Muljeid reisist jagavad Mia Sandra, Kardo Eino, Anete ja Reno.

Mia Sandra: Me käisime tutvumas Soome kooli ja kultuuriga. Reis kestis neli päeva. Esmalt tuli meil jõuda Tallinnasse laevasadamasse, et sõita Helsingisse. Neli tundi saime nautida laevasõitu.

Anete: Selleks, et jõuda õhtuks Järvenpääle, tuli liigelda erinevate transpordivahenditega.

Reno: Helsingis saime sõita trammi- ga ning Järvenpääle sõitsime rongiga.

Mia Sandra: Rongijaamas ootasid meid juba pered, kes meid endale külla kutsusid ja õmaja pakkusid. Esimesel õhtul tutvusime oma uue perega. Minu peres oli kaks last, nelja aastane poiss Lenni ja kümne aastane tüdruk Helmi. Pereisa nimi oli väga huvitav. Tema nimi oli Janne. Pereema nimeks oli Heli. Pereisa hobiks oli kitarrimäng ning pereema koos peretütrega armastasid mängida saalihokit.

Anete: Minu peres olid isa, ema ja kaks last. Nad olid väga sõbralikud ja neil oli ilus kodu.

Kardo Eino: Elasime üpris kooli lähedal. Peres oli kolm last: Oliver, Rafael ja Iiris. Me rääkisime omavahel inglise

keeles.

Mia Sandra: Varahommikul läksime koos peretütre kooli. Koolis võtsid meid vastu toredad ja armsad õpetajad. Meie peretütre klassist avastasime ühe Eestist pärit tüdruku, kes aitas meil teistega suhelda. Ta oli tõlgiks meile. Meil oli võimalus osaleda kõikides koolitundides ja trennis. Meil oli matemaatika, soome keele, loodusõpetuse ja kunstiõpetuse tund. Kahjuks oli

Foto: Ly Ipsberg

meil väga raske aru saada, kuna me ei osanud soome keelt. Õnneks ülesannete lehelt leidsin tuttavaid pilte ja nii mõnigi ülesanne sai tehtud keelt tundmata.

Reno: Järgmisel päeval olime koolis tundides – arvutitunnis joonistasime inimest, tegime sporti, õppisime mängima kannelt.

Anete: Koolis oli huvitav see, et igal vahetunnil pidid lapsed minema õue. Vahetund kestis 15 minutit.

Reno: Soome koolis on see erinevus, et koolipäeva alguses ei saa õpilased enne tundide algust kooli sisse minna, kui kell on helisenud.

Kardo Eino: Koolipäeva alguses me tutvustasime ennast ja oma riiki kogu kooliperele. Hiljem tegime kõvasti sporti, olime surmani väsinud, kuid jõudsim kaia veel ka Jumbo ostukeskuses.

Mia Sandra: Kolmandal päeval osalesime erinevates töötubades. Ühes töötoas meisterdasime linikuid ja teises punusime paela. Pärast kooli viidi meid kelgutama. Lasime tuubiga väga kõrge mäest alla. Mäest üles viis meid aga lift. Meil oli väga lõbus, olenemata sellest, et ilm oli vesine ning varbad olid märjad.

Pärast kelgutamist saime osaleda mängus „Aarete jaht”. Kõigile jagati kätte kaardid ning meie pidime otsima üles kõik kaardil näidatud kohad. Mängu lõpus said kõik osalejad mõnusa maiuse. Õhtu lõppes külaliskodus mõnusa suure pitsa nosisemise.

Kardo Eino: Me saime mängida mini-golfi. Samuti külastasime õuduste tuba, mis oli naljakas ja samas ka õudne.

Reno: Kolmandal päeval esinesime ja õpetasime Soome lastele eesti rahvatantsu „Oige ja vasema”.

Kardo Eino: Kolmas päev oli esinemiste päev. Mina jäin sellel päeval küll haigeks, aga esinema pidin ikkagi. Ma kandsin seal Eesti lippu.

Mia Sandra: Käes oligi laupäev ning tuli alustada tagasisõitu koju. Enne rongile minekut viis pereema meid poodlema. Pereema ostis meile kingitusi.

Anete: Laevaga koju sõites oli merel torm. Laevas asjad lendasid ja vesi lõi vastu akent. Ma pole kunagi tormiga enne merel olnud.

Kardo Eino: Kuigi oli väga tore reis, olin rõõmus kojujõudmise üle.

Mia Sandra: Mul oli natuke kahju, et nii tore reis nii ruttu otsa sai. Muidugi oli tore ka oma ema taas näha.

Anete: Oli huvitav kogemus elada võõras peres ja on hea olla tagasi oma kodus.

Reno: Jätsime oma perega hüvasti ja läksime laevale. Ja varsti paistiski Eesti.

Jönköping ja Lääne-Virumaa arendavad koos noorsootööd

Märtsi algul viibis Lääne-Virumaa delegatsioon eesotsas maavanema Einar Vallbaumiga visiidil Lääne-Virumaa sõpruspiirkonnas Jönköpingis Rootsi Kuningriigis. Visiidil käsitleti koostööplaane ja tehti ettevalmistusi ühisteks projektideks aastatel 2014-2015, rõhuga noorsoo- ja sporditööle.

Lääne-Virumaa noorsootöö valdkonda esindas Jönköpingis Väike-Maarja noortekeskuse juhataja Meeli Veia. Seminaride ja objektide külastuste abil töötati välja kava kuni viie ühisprojekti teostamiseks noorsoo- ja sporditöö valdkonnas. Võimalusel taotletakse toetust välisfondidest, et viia ellu vastastikune noorsootöötajate ja noorte juhendajate vahetus, toetada noorte kultuurivahetust, korraldada ühine noortefestival ja ehitada Lääne-Virumaale uus skatepark.

Visiidi programm oli erinevate arutelude ja ettekannete pooldest tihe. Tutvuti omavalitsuskorralduse ning kohaliku omavalitsuse laste- ja noorsootöö strateegiaga. Jönköping tutvustas enda kogemuste varal arvukaid võimalusi noorte kaasamiseks kohaliku omavalitsuse arengusse ja neile tegevuse pakkumiseks. Eesmärgiks on seatud, et linn oleks hea elukeskkond igapäevasele ja selle nimel on palju ära tehtud – noori kaasatakse aruteludesse valgustuse, bussiliikluse, elamispindade, tervishoiu, töö ja kooli teemadel. Mida teha

ja millist elukeskkonda kujundada, et see sobiks tänapäeva muutunud vajadustega noortele – see on aktuaalne küsimus. Läbi koolide uuriti Jönköpingi laste käest, milliseid mänguplatse nad soovivad ning koguti kokku 300 ideed, millest paljud lähevad ka käiku. Siinkohal oli maavanemal hea meel tutvustada ka Lääne-Virumaa mitmesuguseid noortega seotud algatusi nagu ettevõtliku hariduse programmi, noorte ideede laata, heategevuslikku „Lapsekingades nädalat“ ja ettevõtlusteatri.

Meeli Veia selgitas Jönköpingi laste ja noortega tegelevatele spetsialistidele Eesti noorsootöö põhimõtteid ja noortekeskuste tööd. Ühiseks väljakutseks leiti olevat tüdrukute suurem kaasamine noortekeskustesse kvaliteetselt ja arendavalt vaba aega veetma. Kui meie noortekeskused on üldjuhul avatud nädala sees igapäevaselt, on Rootsis see aeg üsna piiratud – suurema eelarvega on loodud kohati küll paremad võimalused ajaveetmiseks, kuid seda kasutada saavad sealsed noored näiteks vaid kolmel päeval nädalas, korraga kuni 3 tundi. Sama on sageli ka spordiseltsidega. On mõistetav, et tänapäeva noored soovivad aga enam ajalist vabadust, vähem piiranguid, avatud uste aega, mil endale sobival ajal sisse astuda.

Kahe maakonna probleemid on sarnased, kuigi väga erinevad on nii eel-

arved kui elanike, sealhulgas laste arvud. Käsitlemist leidsid omavalitsuse koostöö laste- ja noorsootöö organiseerimisel, tegevused lastele ja noortele, kultuurialane töö laste ja noortega, spordiklubid ja spordivõimalused. Spordi rahastamisest Eestis ja sporditööst maakonna tasandil rääkis võõrustajatele delegatsiooni liige, Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu tegevdirektor Sven Hõbemägi.

Meeldejääävaks ja tähenduslikuks kujunes kogu delegatsioonile ka oma silmaga esindusliku noorte vabaajakeskuse ja skatepargiga tutvumine. Betoonist valatud võimalusterohke väli-skatepark tekitas elavat huvi ja kohtumine lõppes sellega, et Jönköping loovutas Lääne-Viru delegatsioonile KFUM skatepark'i joonised, mille alusel on võimalik analoogne luua ka Lääne-Virumaale. Lääne-Viru Maavalitsus alustab läbirääkimisi maakonna ettevõtjatega.

Jönköpingi kommuuniga on Lääne-Viru Maavalitsusel partnerlusleping sõlmitud 2003. aastal.

Edasise koostöö fookus on suunatud tööle laste ja noortega, sealhulgas sporditööle noorte hulgas. Selleks otsitakse abi Euroopa Liidu fondidest. Ühisprojektidesse soovitakse kaasata Lääne-Virumaa ja Jönköpingi ühist koostööpartnerit Kuopio linna (Soome Vabariigis). Meeli Veia on asunud tööle selle nimel, et lähiajal välja selgitada

ühise projekti rahastamisvõimalused noorsootöötajate vastastikku stažeerimiseks ning maakonna teiste noorsootöötajate soovid ja plaanid. Arendava ja motiveeriva efektiga projekt annaks võimaluse kolmele-neljale meie maakonna noorsootöötajale omandada kuni kaks nädalat teadmisi ja kogemusi Jönköpingis ning vastupidi. Tänapäevased tehnoloogilised võimalused annavad koostööle uusi väljundeid ja üheks planeeritavaks kultuurivahetusprojektiks on Jönköpingi-Indoneesia analoogse projekti eeskujul noorte ühise filmi tegemine ilma reaalse kohtumisteta.

Nii Jönköping kui Lääne-Virumaa on üksmeelel koostöö jätkamise ja laien-damise osas. Pealegi, koos on toekam

Meeli Veia skateparki proovimas.

Foto: 2x Heili Nõgene

osaleda ka toetusprogrammides.

Heili Nõgene

Lääne-Viru Maavalitsus

Põnev päev Kohtla Kaevanduspargis

Selliste vagonettidega veeti välja kaevandatud põlevkivi.

Selliste puuridega puuriti seinte sisse auke, millesse pandi lõhkeaine.

Kohtla Kaevanduspargis kogesime väga palju huvitavat. Nägime, kuidas kaevurid kunagi tööd tegid, millised tingimused neil olid ning millised olid tolle aja masinad.

Giidiks oli meie endine kaevur, kes oli kaevanduses töötanud 32 aastat. Kaevanduspark on endine Kohtla kaevandus. Kunagi oli see täis kümneid kilomeetreid maala- aluseid käike. Nüüdseks on neist alles ainult paarsada meetrit, mis on hoitud muuseumi tarvis. Ülejäänud käigud on sisse varisenud ja vett täis jooksnud. Käike nimetatakse kaevandustes strekkideks.

Sel ajal, kui kaevandus veel töötas, olid seal töös väga erinevaid masinad. Minule väga

meeldis kaevanduspargis, sest sain teada palju huvitavat. Näiteks, mis süsteemi järgi kaevandati, kui paksud seinad pidid jääma ja palju muud huvitavat. Lisaks demonstreeriti meile

Kraavid, mille kaudu juhiti vett strekkidest ära.

Foto: 3x Siiri Kanarbik

mitmeid masinaid, mis tol ajal kaevanduses töötasid.

Kaevurid pidid töötama väga mürrarikkas töökeskkonnas ja vahel oma töökohta jõudmiseks sõitma mitmeid kilomeetreid. Selleks kasutasid nad inimeste transpordiks mõeldud ronge.

Käik kaevandusparki oli hariv ja tore.

Joonas Aru
8. klass
Simuna Kool

Tegus päev Tallinnas

3. aprillil viibis Simuna kooli 9. klass projekti „Minu Riik“ raames Tallinnas. Külastasime presidendi lossi Kadriorus. Oli väga uhke ja huvitava ajalooga loss. Giid, kes meid seal vastu võttis, oskas haaravalt jutustada nii kõikidest presidentidest, kes seal elanud ja töötanud, kui ka lossi ehitamisest, mõõbli valikust ja rituaalidest.

Külastasime ka Riigikogu. Kahjuks ei toimunud sel päeval istungit ja nii pidime leppima kujutlusega usinasti töötavatest riigikogulastest. Aga saime teada ühtteist maja ajaloost, Riigikogu funktsioonist, tööst, poliitikute tööst ning tegemisest. Kohtusime endise haridus- ja teadusministri Jaak Aaviksooga, kes praegu riigikogulase ametis. Kohati läks meie arutelu temaga „tuliseks“, sest küsimusele, kuidas jagada lastele raha, ei olnud me sugugi üksmeelel.

Veel viidi meiega läbi viktoriin. Kõi-

kidele küsimustele vastasid õigesti Andreas, Marleen, Kirsti, Hengo ja Erki.

Simuna kooli 9. klass Kadrioru lossis. Foto: Siiri Kanarbik

Seejärel külastasime Eesti Panga muuseumi. Saime teada põnevaid fakte raha ajaloost. Uurisime luubiga väikeste müntide kirja ning imetlesime Eesti Kroone. Kuidagi kahju neist! Aga mis ikka, nagunii varsti paberraha enam vaja ei olegi, sest virtuaalrahaga saab kõik tehingud tehtud.

Kuku Klubis sõime maitsva prae ja hakkasime kodu poole sõitma.

9. klass ja õpetaja Siiri Kanarbik

Kohtla Kaevanduspargis

Hommikul startis kogu kool parklast kahe bussiga Ida-Virumaale. Sõit kestis üpris kaua, aga väga lõbusalt. Bussijuhid olid samuti toredad ning lahked.

Kaevanduspargis jaotati meid kolme rühma. Igal rühmal oli endisest kaevurist giid. Panime selga joped ning pähe kiivrid.

Giidid olid kõik kaevanduses pikka aega töötanud. Nad rääkisid meile palju huvitavat põlevkivi kaevandamisest. Nägime ka hästi suuri ja huvitavaid masinaid.

Ekskursiooni lõpuks saime sõita rongiga. Maale jõudes sõime saiakesi ja pirukaid ning siis ronisid peaaegu kõik ühe suure tehismäe otsa. Alla tulla oli muidugi ohtlik, sest kivid varisesid mööda külgi alla.

Seejärel algaski koju sõit. Tagasisõit

Vaade tehismäelt ümbruskonnale.

Foto: Siiri Kanarbik

oli samuti tore. Bussis tehti nalja ning räägiti huvitavaid lugusid. Arvan, et kõik said uusi teadmisi ja olid rõõmsad kasulikult veedetud päeva üle.

Mona Seppern

8. klass
Simuna kool

UNESCO maailmapärand kohustab

29. mail kell 12 Simuna rahvamajas

õpilaskonverents teemal

STRUVE GEODEETILINE KAAR JA SELLEGA SEOTUD ISIKUD

Konverentsi korraldab mittetulundusühing Võivere Tuuleveski.

Täpsem info Väike-Maarja valla kodulehelt või e-posti aadressilt voiveretuuleveski@gmail.com

Tarapita nimepäeval süüdati Ebaveres Lennart Meri mälestuslõke

Tuleloits käsikäes lõkke ümber lisas jõudu ja kestvust Suure Lennu kaarele.

29. märtsil tähistati Ebaveres tantsuseltsi Tarapita kolmandat nimepäeva Lennart Meri 85. sünniaastapäeva mälestuslõkke süütamisega, tuleloitsu ja orienteerumisvõistlusega.

„Lennart Meri kirjutas oma raamatus „Hõbevalge“ siinse paikkonna maailma kultuurilukku. Meie kohustus on Lennart Merit meenutada ja mäletada,“ rääkis mälestuslõkke süütamise juures traditsiooni algataja Aivar Niinemägi.

Tarapita tantsuseltsi liige Raimo Maasik luges ette erinevatest aegadest kogutud veel tänagi päevakohaseid Lennart Meri ütlemissi.

Mälestuslõkke ümber tantsiti ja sellele pühendati ka tuleloits. Loitsu

sõnade saatel liiguti lõkke ümber käsikäes nii päri- kui vastupäeva, et ammutada jõudu peletada hädad eemale.

Lennart Meri oli suur rännumees ja matkaja. Seetõttu suundusid üritusel osalejad ka kergesti läbitavale orienteerumisrajale, mille oli üles seadnud Rakvere orienteerumisklubi.

Pärast orienteerumismatka ootas Ebavere tervisespordikeskuses kõiki suur Tarapita sünnipäevatorit. Vaadati Lennart Meriga seotud filme ning üles oli pandud näitus tantsuseltsi tegemiste kohta.

Lennart Meri kirjeldas oma raamatus „Hõbevalge“, kuidas Kaali järve moodustanud meteoriiit just Väike-

Maarja lähedal atmosfääri sisenes ja põiki üle Eestimaa lendas, võimas tulejutt taga, ning Saaremaale kukkus.

Tantsuselts Tarapita kutsus tänavu kõiki Kaali meteoriidi ehk Tarapita tuleteekonna mõttelisele joonele ehk Suure Lennu kaarele Ebavere mäest Saaremaale Kaali järveni jäävaid omavalitsusi lõkkeid süütama. Kokku pöör-

Väljapanek tantsuseltsi Tarapita tegemistest.

duti 21 paikkonna poole. Seitse neist andsid tagasisidet tuleteekonnaga liitumise kohta. Mälestuslõkked või suured küünlad süüdati veel kindlasti Lihulas, Kabalas, Velisel, Kehtnas, Pihltas, Kärus ja naabrite juures Tamsalus. Paljudes kohtades loeti Lennart Meri raamatutest katkendeid ja vaadati temaga seotud filme.

Lennart Georg Meri, Eesti Vabariigi president aastatel 1992–2001, lahkus jäädavalt 14. märtsil 2006. aastal. Meri oli tuntud kirjanik, filmitegija ning diplomaat.

Tarapita sünnipäevatorit.
Foto: 4x Ilve Tobreluts

Lugu sellest, et ka muinasluules võib peituda usutav tõde

Kui piisavalt uskuda, siis kindlasti. Igas muistendis on tarkusetera, mis võib osutuda ivakeseks tõeks. Kuid kõik ei peagi olema tõsi ehk Lennart Meri sõnutsi: „Tähtsad on mõtte elegantsus, lennukus ja uued, üllatavad seosed.“ Oli ju tema see, kelle unikaalne hüpoteetiline, samas praktiline käsitus, seostas müütilise eestlaste jumala Tarapita vaimu meteoriidi lennuga Kaali Linnamäele Saaremaal. Oli ta seda või

“Hea, et valges metsast välja jõudsim, muidu poleks meid keegi leidnud...”

mitte, igatahes – ilus muistend, millesse uskuda.

Aga kui usk on nõrk, siis vajab see parandamist. Ka meele parandamist... Sellep tarapitalased juba neljandat aastat järjest, 29. märtsil, kogunevad iidse Ebavere hiemäe jalamil, kutsudes üheshingama kõiki, ammutamaks

Loitsu seob inimeste mõtted ja soovid...

...mõista mägi ja mõista tuli...
täida meie unistused...

29. märtsil seob Tantsuseltsi Lennart Meri ja Aivar Niinemägi üks usk – usk eestluse kestmajäämisele. Katekismuseks sel teel Lennarti „Hõbevalge“, mille tekstid toidavad siiani väikese rahva suuruseigatsust, tuues aegade hämarusest päeva kätte sündmusi ja isikuid, mis räägivad eestluse kaitseks, tugevdades nii ka rahva identiteeti.

Tarapitalastel on oma usk – usk oma tegemistesse, kiindumus oma hobisse. Omamata a m b i t s i o o n e maailma muuta, panustame pigem paikkonna rahvakultuuri säilimisele. Tarapita kreedoks on rahvalikke

pärimusi – suulisi, kirjalikke, tantsulisi, muusikalisi – põlvest-põlve edasi kanda. Eestlaseks olemine on meil sügaval sisimas – tunneme nimepidi oma allikasilmil ja suuremaid puid, jõekäärusid ja moreeninõlvu, mida nõudlikult mägedeks nimetame, ja igaihe juurde on meil mõni pärimus.

Tarapita tantsuõpetajalt Egne Liivalaidilt saab kosutava sõõmu kasemahla orienteerumise kiireim Aimar Tüürbsal.

Foto: 2x erakogu.

jõudu tulest, maast ja ajaloost.

... kuula mägi ja kuula tuli..
vaata mägi ja vaata tuli...

Iga-aastane Tule loits ei tee meist veel maausulisi ega hiiekumardajaid.

Tarapita on legend, pärimus, mille etnograafist president sidus oskuslikult koos põlve kivi-kamakaga muinasluuleks.

Tantsuselts Tarapita ei ole pärimus, vaid päris-päriselt rahvalikke traditsioone tänapäevaga ühte sulatav seltskond. Paastukuu lõpul elustame muistendi Tarapist, süütame lõkked ja loitsime sümboolselt meteoriidi langemise teel, Lennukal Kaarel Ebaverest Kaalini. Käesoleval aastal hingas ühiselt kaheksa kogu-konda kahekümne ühest vallast siin ja

sealpool väina.

Muistne meresõitja Pytheas võis 2500 aastat tagasi vaid und näha ühe tulekera kummardamise rituaalist, mis tänavu Ebaveres sai toimuma. Erinevad lõunamaa rahvuste esindajad „Kolonn-tantsu“ vihtumas koos eesti rahvarõivis tantsijatega...ning loitsimas õnne meie taredesse...

Seda kirjut seltskonda üheskoos sõõris nähes, meenus tahes-tahtmata poliitikute lemmikväljend – integratsioon – rahvaste sõprus.

Oleme nõuks võtnud Sel Päeval demonstreerida Lennarti filme ning rääkida Sellest Raamatust, kus kirjas – kes me oleme, kust me tuleme ja mil-leks me siin maa peal oleme. Eelnevale mõtteterale ja kutsule sportlikuks orienteerumiseks metsas, saime kauge-telt tumedanahalistelt sõpradelt ühise, jaatava noogutuse.

Käesoleval aastal otsustas Tantsuselts oma nimepäeva tähistada sportlikus laadis. Väljakuulutatud Liikumisaasta 2014 loosungiga „Terve Eesti Eest“ sobis ideaalselt kokku ka Lennart Meri rännukirega. Ebavere künklik met-sanõlv on loodusliku orienteerumise parim pinnas. Hea partner Rakvere Orienteerumisklubi seadis kõigile soovijatele jõukohase raja. Raja läbisid kõik kohaletulnud, kiiremad sai ka pärjatud. Rõõmsalt naeratav päike ja üllatavalt soe kevadilm toetas aga üritust enim.

Muidugi oli see vaid kerge matka imiteering võrreldes Lennarti 16 rännakuga endise Nõukogude Liidu kaug-piirkondadesse. Orienteerujate üles-andeks ei olnud meteoriidi tekitatud rauamaagi kilde metsas otsida, vaid leida raja kontrollpunktid ja naasta tervena tervisespordikeskuse Tarapita 3. sünnipäeva tordi lahtilõikamise ajaks.

Müüa

• suvelilli (võõrasemad, petuuniad, potuuniad jne)

• lilleampleid
suures valikus

• tomati- ja kurgitaimi

Väike-Maarjas, Lõuna-põik 5,
info telefonil 511 8084.

Suvelilled ja taimed müügil
ka Väike-Maarja lihapoes.

Tarapita väljakuulutatud fotovõistlus „Mina liigun, sina liigud, meie liigume“ meelitas märtsikuu jooksul Ebavere radasid külastama palju tervisespordiharrastajaid. Tantsuselts Tarapita muinaslugu veel kestab. Annaks jumal, antud juhul Tarapita, kes valvab me üle, et meil oleks jüngerid ja järgijaid siin Ebavere veerel, kes kannaks rahvalikke traditsioone põlvest-põlve edasi. Lennart Meri sõnum eestlusele ja eestlastele on: “Pea püsti, me oleme vähemalt omaenda mineviku peremehed!”

Taustainfo

29. märtsil toimus Ebavere tervisespordikeskuses kultuurilis-sportlik üritus „Suure Lennu Kaar“.

* Loitsiti, tantsiti ja süüdati lõke Lennart Meri 85. sünniaastapäeva ja Tantsuseltsi Tarapita 3. sünnipäeva tähistamiseks.

* Liikumisaasta egiidi „Terve Eesti Eest“ all siirduti ühiselt orienteerumisarajale Ebavere metsas ja mäel, mille oli üles seadnud Rakvere Orienteerumisklubi. Siinkohal Tarapitalaste tänukumardus Mairele ja Aarele!

* Tervisespordikeskuses sai vaadata Lennart Meri filme, süüa sünnipäevatoriti ja näitus Tarapita tegemistest andis ülevaate sünnipäevalapse lähiajaloo.

* Kohapeal jagati auhindu fotovõistluse „Mina liigun, sina liigud, meie liigume“ parimatele.

* Päeva ladusad korraldust toetas „Leader“.

Kohtumiseni aasta pärast Ebaveres!

Tarapitalane
Aivar Liivalaid

Väike-Maarjas, Ravi tn 1a
on avatud
ILUTEENUSTE KABINET.

Teenusteks:
- maniküür
- pediküür
- depilatsioon
- geellakkimine

Helista telefonile 525 6381, lepime
kokku Sulle sobivaima aja!

Teenindab Marje Kristmann.

Lillepeoga kevadet tervitamas

Linnulaulu ja kevadvete vulinal algas 22. märtsi õhtupoolikul kevade tervituspidu Simuna rahvamajas, mille eestvedajaks oli seekord line-tantsurühm Lustiline.

Soe kevadpäike oli tulnud Simuna rahvamajja uurima, kas siinkandis juba kevadhõngu tunda on ja kas kevadlilled on juba ärganud. Enamus lilli oli juba ärganud, kuid osad olid veel sügavas talveunest. Neid pidi päike koos kuldnokaga äratama. Lõpuks said ka viimased kevadlilled äratatud, kes arvasid, et kui käes on kena kevade, me talveunest ärkame ja õitsele siis puhkeme kui pais-tab kuldne päikene.

Pärast seda võis lillepidu alata, kus riietus ja etteasted olid kõik kevadiesed-lillelised. Loeti toredaid luuletusi kevadlilledest, mille vahele esitas iga rahvamaja ring oma lille- või kevade-teemalise etteaste. Tore, et jätkub veel tahtmist ja fantaasiat rõõmsaid ning vahvaid etteasteid välja mõelda.

Ansambli vaheaegadel toimus lilleteemaline viktoriin, kus sai teada nii mõndagi põnevat lillede kohta. Pärast tuli igal laudkonnal tõmmata ümbrikust kevadlille pilt ja teha sellest luuletus. Tore, et ka luuleandi on meie rahvale antud. Iga luuletus oli omanäoline ja teemakohane. Toome ära ühe laudkonna luuletuse, kes pidi luuletama ülasest.

Siis kui õitseb ülane
tuleb võtta sulane.
Päikesel on eelmäng tehtud
põllud kuuma ootavad.
Meestel riistad ammu valmis
seemneketid õuel reas.
Peremees ja sulane
ainult külvimõtted peas.

Suur tänu lillepeol osalejatele! Ilusat külviaega! Päikselist, rõõmsat ja sooja kevadet kõigile!

Lustiline

Väike-Maarja muuseumis pajatati rahvajutte

31. märtsil koguneti Väike-Maarja muuseumisse rahvajuttude pajatamise konkursile. Osalejad olid 5.-9. klasside õpilased Väike-Maarja gümnaasiumist, Simuna koolist, Kiltsi põhikoolist ja külalistena õpilased Aegviidu koolist, kokku 34 pajatajat.

Väike-Maarja gümnaasium kutsus rahvajuttude võistujutustamise tava ellu 15 aastat tagasi. Mõtte algatasid gümnaasiumi tookordsed emakeele-õpetajad Inga Reinumägi ja Tiina Vaiksalu murest jutustamise elava traditsiooni kadumise pärast ja soovist seda tava elus hoida. Küsitledes tookord, kui palju on õpilaste hulgas neid, kellele lapsepõlves on lugusid jutustatud, mitte ette loetud, selgus, et vähe. Ometi on jutustamise traditsioon olnud sajandeid midagi väga enesestmõisteta- vat.

Külalistena olid osalemas gümnaasiumi varasemad emakeeleõpetajad Anneliis Liblik ja Ülle Lääne, kes mõlemad on panustanud siinse pajatamiskonkursi traditsiooni kestmisse. Ülle Lääne on praegu emakeeleõpetaja

Jõgeval, Anneliis Liblik aga Aegviidus. Tema õpilaste ladusast esinemisest saab järeldada, et jutustamisoskuse lihvimine on Anneliisi töös praegugi väga olulisel kohal.

Jutte oli väga erinevaid ja jutustajadki olid erinevad. Mõnel oli häälväljendusrikkam ja hoiak kõnekam, liigutused emotsionaalsemad ja silmis rohkem sära, mõned olid tagasihoidlikumad ja vaoshoitumad, ühed olid õppinud teksti pähe, teised jutustasid seda oma sõnadega ümber, mõne esitus oli väga enesekindel, mõne puhul oli tunda rambipalavikku. Kõik esitused olid aga huvitavad ja kaasakiskuvad, neid oli hea kuulata ja kõigi esinejate puhul tuli jutu mõte selgelt välja.

6-liikmeline žürii, koosseisus Heili Nõgene, Marju Metsman, Sirje Orro, Meeli Veia, Aare Treial ja Ilve Tobreluts, hindas esituste loomulikkust ja ilmekust, hääle kasutamise oskust ja diktsiooni selgust. Tulemuste väljaselgitamine nõudis üsna põhjalikku analüüsi ja arutelu.

Kokkuvõtted tehti eraldi 5.-6. ja 7.-9.

klasside arvestuses. Kummaski vanuseastmes selgitati välja parim pajataja ning 1., 2. ja 3. koha omanikud ja anti ka kaks eriauhinda.

5.-6. klassid: Parim pajataja – **Raiko Sten Reidla** (Aegviidu, 6. klass), „Tark kuningas ja mõistmatu talupoeg“

I koht – **Gaidre Kägu** (Simuna, 5. klass), „Kirju koer“

II koht – **Karmen King** (Väike-Maarja, 6. klass), „Kullane lõngakera“

III koht – **Karin Klauks** (Väike-Maarja, 6. klass), „Krahvinna ja kammerteen- ner“

Eripreemia – **Richard Veelaid** (Väike-Maarja, 5. klass), „Tõbine kannab tervet“

Eripreemia – **Eliis Mätas** (Väike-Maarja, 5. klass), „Tuulemaa“

7.-9. klassid: Parim pajataja – **Annabel Leiten** (Väike-Maarja, 8. klass), „Ahne hunt“;

I koht – **Antero Noor** (Aegviidu, 8. klass), „Mõisniku ja talupoja vae“

II koht – **Hardy Keller** (Aegviidu, 7. klass), „Ma ei lausu enam sõnagi

III koht – **Krete Hurt** (Väike-Maarja, 7. klass), „Unesõidu- duja“

Eripreemia – **Bri- gitta Luik** (Kiltsi, 8. klass), „Ei midagi tähtsat“

Eripreemia – **Ker- mo Ojaste** (Simuna, 8. klass), „President kinnas“

Osalejad said huvitava ja kosuta- va kogemuse võrra rikkamaks. Kokku- võtteks võib öelda, et jutustamisoskus pole kuhugi kadu- nud, õpilased oska- vad end väljendada ja ka end kuulama panna.

Seekordse rahva- juttude pajatamise eestvedaja oli gümnaasiumi raamatu- koguhoidja Karin Kiik. Aitäh!

Jõudu gümnaasiumile selle tänu-

Foto: 2x Heili Nõgene.

väärt traditsiooni jätkamiseks!

Ilve Tobreluts

Muusikakooli kevad algas kevadkontserdiga

Taavi Orro – muusika- kooli vilistlane, praegu- ne H. Elleri nim Tartu Muusikakool IV kursuse õpilane.

meie jaoks eriti tõine.

Kevadkontsert on tore võimalus näidata, mida aastaga on omandatud.

Kevad on jõudnud meie õuele. Muusikakooli jaoks tähenda b kevad mitte ainult päikest ja linnulau- lu, aga ka eksameid, arvestusi, kontser- te ja pal- ju muud. Kevad on

Klaveril mängib Johanna Põldmaa. Foto: 3x Vallo Taar

oma sära ka meie kuulsad vilistlased Taavi Orro ja Tauno Vilu. Tore on näha vanu tuttavaid, kes alustasid pillimän- gu pisikeste arglike poistena sellel sa-

Ja kui saalis publiku hulgas istuvad ema- isa või sõbrad- tuttavad, on esinemine eriti vastutusrikas.

9. aprillil toimus Väike- Maarja muu- sikakooli ke- vadkontsert. Esinesid pea kõik muusika- kooli õpilased. Sel aastal and- sid kontserdile

mal laval. Nüüd on neist sirgu- nud muusikud sõna kõige pa- remas tähen- duses. Ja oma muusikaõpin- gutes on nad al- les poolel teel.

Oli närvee- rimist, oli saal- täis heatahtlik- ku publikut, oli aplausi ... Oli tore kontsert!

Tänan kõi- ki esinejaid ja nende õpeta- jaid!

Tänan kuulajaid!

Tauno Vilu – muu- sikakooli vilistlane, praegune EMTA III kursuse tudeng.

Sel kevadel lõpetab Väike-Maarja muusikakooli XIV lend

Kuus noort inimest on oma elus as- tunud väärika sammu. Õppida kahes koolis ei ole kerge. Usun, et seitse muusikakooli-aastat on neile noortele inimestele andnud ellu kaasa tubli an- nuse muusikaarmastust, kohusetunnet ja distsipliini. Aga ka oskuse pilli män- gida!

2014. a lõpetajad oleksid: **Jete Hendrika Lood** – klaveri eriala, õp Val- ve Libene; **Carolín Määltsemees** – kla- veri eriala, õp Rutt Vilu; **Maris Praats** –

klaveri eriala, õp Valve Libene; **Reelika Vinogradov** – klaveri eriala, õp Raivo Narits; **Kirke Tobreluts** – viiuli eriala, õp Eve Sarnet; **Diana Tiitsmaa** – flöödi eriala, õp Artjom Roditšenko.

Noorema astme ehk IV klassi lõ- petavad: **Eliis Mätas** – klaveri eriala, õp Valve Libene; **Birgit Veermets** – kla- ver eriala, õp Valve Libene.

Soovin lõpetajatele edukat eksami- perioodi!

Kõikidele muusikakooli õpilastele ja õpetajatele aga kena kevadet ning päik- selist suve!

Väike-Maarja Muusikakooli lõ- puaktus toimub kolmapäeval, 28. mail kell 18.00.

Väike-Maarja Muusikakooli lõ- puaktus Simunas toimub neljapäeval, 29. mail kell 16.00.

Vallo Taar muusikakooli direktor

Popp Tipp – Popp Täpp 2014

Lauljate võistlus toimus 5. aprillil Väi- ke-Maarja seltsimajas. Muusikuid as- tus võistlustulle viies vanusegrupis kokku 35. Noo- remaid toetasid laval nende juhen- dajad-klaverisaat- jad, staažikamad esinesid valdavalt fonogrammi saa- tel. Igasse vanuse- rühma (v.a kõige pisemad) jagus ka piisavalt poisse.

Caroliina Kannel.

Laulud olid vali- tud hästi, arvesta- des lapse võimeid ja eripära. Vanem vanuserühm ülla- tas väga erinevate, huvitavate hääle-

tämbrite ja isikupäraste solistidega.

Žüriisse kuulusid muusikaõpetajad Merle Ebehard Lasilast, Rutt Vilu Väi- ke-Maarjast, Mall Türk „Vanemuisest“, noorte näiteringide juhendaja Tiina Rumm ja muusikasõber Aare Treial.

Žürii otsused:

Popp Tipp – Raine Hiiemäe lauluga „Õnnelaps“. Raine helge häälväljendus igas kõrguses, esitus oli särav ja rõõ- mus.

Popp Täpp – Richard Sepajõe lau- luga „Can You Feel The Love Tonight“. Richardile tõi võidu mehelik häälväl- jendus, sobivalt „doseeritud“ piano ja forte ning hingestatud esitus.

„Heliseva Hääle“ preemiad said: • kuni 4-aastased – Caroliina Kannel • 5-7-aastased – Ethel Liis Randveer • 8-10-aastased – Brita Moorits • 11-13-aastased – Birgit Miadzielec • 14 aastased ja vanemad – Dely

Kroll

Laululaste õpetajad Sirje Sõnum, Merike Hövelson, Rene Põllumaa, An- gela Raik, Kaia Klaan ja Ly Ipsberg said peale korraldaja- te tänusõnade ka postkaardikom- plekti „Laena mulle värve, Vanemuie- ne“.

Mall Türk andis eripreemiatena üle veel CD-plaa- did Mariin Talule ja Mari-Liis Kas- kemale ning pi- letid etendusele „Helisev muusika“ Janely ja Birgit Miadzielecile.

Aare Treial Rutt Vilu

Richard Sepajõe. Foto: 2x Kati Hiir.

Väike-Maarja Muusikakool võtab vastu uusi õpilasi järgmistele erialadele: klaver, viiul, akordion, puhkpillid.
 Konsultatsioonid sisseastujatele toimuvad 21. ja 22. mail (kolmapäev, neljapäev) kell 18.00 Info tel 326 1177; 503 1910
 Sisseastumiskatsed toimuvad pühapäeval, 25. mail kell 15.00 muusikakoolis.
 Simunas toimuvad muusikakooli sisseastumiskatsed teisipäeval, 27. mail kell 17.00.
 Õpitavad erialad: klaver, viiul, akordion. Info tel 501 1327; 556 01915

Sündmuste kalender

26. aprillil kell 10.00 toimub Väike- Maarja mudelihallis meeskondlik pi- kamaasõit – Väike-Maarja mudelihalli Endurance 2014. Info: Bruno Vaher, tel 501 1508
 26. aprillil kell 10.00 Kevadlaat Väi- ke-Maarjas. Info: seltsimaja, tel 326 1837 ja 5302 4437
 26. aprillil kell 12.00 toimub Väike- Maarja keskväljakul XVI Georgi Kange rammuvõistlus. Info: Ants Einsalu, tel 529 4245
 26. aprillil Pandivere rattamaraton. Maratoni start antakse Ebavere ter- visepordikeskuses ning rada kulgeb Väike-Maarja ja Rakke valla maadel. Maratoni pikkus 48 km, noortesõidu pikkus 6 km. Info: Urmas Kullas, tel 515 3239; Enno Eilo, tel 515 3228
 26. aprillil kell 19.00 Simuna rah- vamaajas RAHVASTE SÕPRUSPIDU. Tähistame eakate rahvatantsurühma Tõdrukid 20. juubelit ja rahvusvahe- list tantsupäeva. Pääse 5 eurot (eel- müügist), samal õhtul 8 eurot. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217
 29. aprillil kell 8.40 tantsupäeva tä- histamine Simuna rahvamajas. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217
 30. aprillil kell 15.00 korraldab Lää- ne-Viru Maavalitsus Ebavere tervises- pordikeskuses ühe maakondliku jalg- ja jalgrattateede teemaplaneeringu eskiislahenduse avalikest aruteludest. Info: Indrek Kesküla, tel 510 7460
 4. mail kell 12.00 Georg Lurichi nime- lised Väike-Maarja valla meistrivõist- lused jõutõstmises Triigi spordihoos- nes. Võistlejail registreeruda 3. maiks. Info: Raivo Tammus, tel 5358 6394
 4. mail kell 13.30 avatakse Väike- Maarja seltsimajas Maie Lepiku kuns- tiringi tööde näitus. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437
 4. mail kell 14.00 kammerkoori Sola- re kontsert Väike-Maarja seltsimajas. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302

4437
 8. mail kell 17.00 Simuna rahvama- jas emadepäeva kontsert. Esinevad muusikakooli õpilased ja rahvamaja laululapsed. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217
 9. mail kell 18.00 Väike-Maarja güm- naasiumi emadepäeva kontsert Väi- ke-Maarja seltsimajas. Info: Helina Lükk, tel 5682 2211
 10. mail kell 12.00 Beebide pidu Väi- ke-Maarja seltsimajas. Info: seltsima- ja, tel 326 1837, 5302 4437
 15. mail kell 18.00 Simuna rahvama- jas Simuna kooli kevadkontsert. Õpi- lastööde näitus, õpilastööde oksjon. Töötab kohvik. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217
 17. mail kell 18.00 osaleb Väike- Maarja muuseum üle-eestilises muu- seumiöös “Õõs on tähti”. Info: Marju Metsman, tel 526 3831
 23.-24. mail toimuvad Rakkes Simu- na kihelkonnapäevad. Info: Auli Ka- dastik, tel 323 7217
 27. mail kell 18.00 Pandivere päeva külakonverents Võivere külas. Info: Ilve Tobreluts, tel 329 5759
 28. mail kell 18.00 Pandivere päeva külakonverents Puidvere külas. Info: Ilve Tobreluts, tel 329 5759
 29. mail kell 10.00-18.00 osaleb Kiltsi kool külastusmängus “Unusta- tud mõisad”. Info: Merje Leemets, tel 520 2921
 30. mail kell 18.00 teatriõhtu Väike- Maarja seltsimajas. Info: seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437
 30. mail kell 12.00 Simuna rahvama- jas Simuna Kooli juhtkonna vastuvõtt parimatele. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217
 31. mail peetakse Väike-Maarjas 27. Pandivere päeva. Päeva lõpetab lau- lu- ja tantsupidu Ebaveres. Info: Aare Treial, tel 506 5421

Aprillikuu rahvakalendri tähtpäevadest ja ühest kohtumisest Kristjan Palusaluga

1. aprill – karjalaskepäev, kuigi tegelikkuses karja väljalaskeks varavõitu.

14. aprill – künnipäev. Kevadiste põllutööde algust tähistav päev. Põllule aeti kas või üksainus vagu, seda isegi siis kui oli lumi maas. Et vili hästi võrsu hakaks, kasteti kündjat koju saabudes veega. Pidin omal ajal (enne kolhooside asutamist) isalt kastmise eest rihma saada, kuid ema päästis sellest karistusest ja tuletas isale meelde – see ju vanarahva komme. Kevadised künnitööd ise algasid hiljem, siis kui maa tahedaks sai.

Lihavõtted (ülestõusmispühad, kevadpühad, kiigepühad, munapühad) on liikuvad pühad, mille kõrghetkeks on täiskuu pühapäev pärast kevadist pööripäeva. Sel aastal oli 13. aprill palmipuude püha, 18. aprill Suur reede ning 20. aprill 1. ülestõusmispüha – kõik kristlikud tähtpäevad.

23. aprill – jüripäev. See on üks neist rahvakalendri tähtpäevadest, mida üldiselt teatakse-tuntakse tänapäevalgi. Jüripäev oli algsest surnute hingedele määratud paganlik kevadpüha, mis hiljem seoti Püha Jüri kultusega ning sai umbes 300. a märtrina surnud Püha Gregoriuse mälestuspäevaks. Püha Gregorius ehk Püha Jüri olevat tapnud lohemao, kes ähvardas süütut tütarlast. Püha Jüri oli maaharijate, hiljem ka sõdurite ja paljude rüütlordude kaitsepühak. Eesti rahvakalendris oli jüripäev kevadiste põllutööde ja karjatamise algus, elukoha muutmise ja rendilepingute sõlmimise päev. Sellest

võib lugeda raamatust "Astroloogiline abimees 1991", lk 55 ja 56.

25. aprill – markusepäev, apostel Markuse nimepäev. On praegu vähe tuntud, ilmselt on jüripäev ta „alla neelanud“.

Tähtsamaid sündmusi:

1. aprill - 2. aprill 1988 – loomeliitude pleenum

7. aprill 1870 – asutati Eesti Üliõpilaste Selts

13. aprill 1988 – tegi Edgar Savisaar saates „Mõtlemele veel“ ettepaneku Rahvarinde loomiseks

14. aprill 1988 – Tartu Muinsuskaitsepäevadel toodi tagasi Eesti rahvuslipp

23. aprill 1343 – Jüriöö ülestõus

26. aprill 2007 – nn Pronksiöö – intrite mäss Tallinnas

Endine tööpataljonlane Kristjan Palusalu

1941. a sundmobiliseeritud mehed saadeti enamuses Venemaale tööpataljonidesse. Sealsetest ebainimlikest tingimustest püüdsid vabaneda julgemad mehed põgenemiskatsetega, kuid enamasti nad tabati. Ühte põgeneda püüdvasse gruppi (7 meest) kuulus ka Eesti maadluskuulsus Kristjan Palusalu. Grupp tabati ja kõik mõisteti surma, mis hiljem asendati trahvipataljonis rindele saatmisega. Palusalu saadeti Soome rindele, kus ta langes vangi. Varsti jõudis ta Eestisse tagasi ja elas Pillalpalus oma talus. 1945. a Palu-

salu arreteeriti ning viibis vangistuses 20 kuud. Ülekuulamisel ütles ta: „Lahingus sain haavata, langesin vangi.“ Ta nõudis ülekuulamiseks venekeelset ülekuulajat, et tõlkimise ajal mõtteid koguda ja hinge tõmmata. Poolteist aastat hiljem tuli kõrgemalt poolt käsk – olümpiavõitja vabastada!

Tööpataljonlaste Ühingu meenu-tustekogus on endise Eesti Leegioni võitleja, Porkuni lahingust osa võtnud Verner Soeri (suri 2010. a) meenutus kohtumisest Kristjan Palusaluga Tallinna Patarei vanglas, millest ilmekalt selgub, miks uurijad ei julgenud Kristjan Palusalu kallal vägivalla tarvitada.

Verner Soer sõjavangi ei langenud. Ta sattus algul Novgorodi oblastisse paberivabrikut taastama, 1945. a sügisel toodi Eestisse. ... Sõjatribunal mõistis talle 5 aastat vangistust ja kohust viidi otse Patareisse. Seal sattus ta ühte kambrisse Kristjan Palusaluga. Kambris oli 50 meest (neist 2 eestlast).

Verner Soer meenutab: „Kambris ei olnud ei narisid ega mingeid voodirideid, ainult see, mis omal oli. Akna all, kus oli rohkem õhku ja paraski hais ei olnud nii hull, oli koha sisse võtnud „platnoide“ punt ja nende teenijad. Vietsat toitu (läppama läinud jahust puder jne) Palusalu ei sõõnud, sest ta sai kogu aeg kodunt pakke. Kambris „seadus“ oli, et kes paki sai, pidi sellest poole ära andma „platnoidele“. Kuna Palusalu oli ka alles mõni päev tagasi sinna kambrisse toodud, siis ta seal kambris veel pakke ei olnud saanud. Siis aga sai Palusalu paki. Ta oli põlvi-

li oma koha peal ja pani oma asju pea alla. Kuna oli näha, et ta „platnoidele“ midagi ei kavatsenud anda, saadeti seal „saadik“, kes ütles Palusalule, et kas ta kambri seadust ei tea. Palusalu ei teinud „saadikust“ väljagi. See „saadik“ oli kõhn kõrend, läks tagasi ning ütles, et paki saa ei kavatse midagi anda. No siis saadeti üks tüse tüüp, kes kordas sama küsimust. Kuna Palusalu ei teinud ikka välja, siis lõi see „saadik“ Palusalule jalaga vastu külge. Selle peale tõusis Palusalu pikkamööda püsti ja lõi sellele jõmmile mitte rusikaga, vaid lahtise kämbлага vastu lõuapära. Mees tõusis õhku ja lendas paar meetrit läbi õhu ukse alla paraski juurde maha ja enam ta ei tõusnud. Siis murdis Palusalu ühel taburetil jalad alt ära. Andis ühe jala mulle ja teise teisele eestlasele ning käskis kaitsta oma selga. Seepeale hakkas „platnoide“ kamp koos teiste venelastega ka Palusalut ründama. Ründajatel olid ka žiletite-rad ja teravaks nühitud lusikad. Madin oli kõva, aga põhilise töö tegi Palusalu üksinda. Lõpp oli niisugune, et 4 „platnoid“ viidi kandraamiga kambrist välja. Kõvasti kolki saanud oli ikka päris palju. Aga rahu oli majas. Palusalu tõmbas kriidiga joone ja ütles venelastele, et kes üle selle joone astub, selle ta lööb maha. Järgmisel hommikul viidi Palusalu sellest kambrist ära ja räägiti, et pandi kartsa. Mis tasta edasi sai ja millal ta vabastati, seda ma ei tea.“

Enne taasiseseisvumist oli Vikerraadios Lembit Lauri meenutussaade, kus mitu saadet järjest meenutas oma elu-

lugu (ka Venemaa vangipõlve) Nikolai Kultas. Temagi juurde tulid „platnoid“ toidulisa nuruma, ilmselt ka raha. Osa saadetest on ka taasiseseisvumise ajal korratud ja võimalik, et internetistki võib kuulata (kindel ei ole).

Kolmas lugu meenub Pirita lillekasvatuse sovhoosis töötanud arhitekt Pedaku jutust. Sama lugu – Venemaa vangilaagrid ja „platnoide“ ülekohtus. Mehed olid metsatööl ja ükskord õnnestus tuua põues parajad peksukaikad ning parajal momendil, kui see röövliljõuk tuli toitu küsima, ründasid vangid neid pätte ja peksid vaeseomaks. Pärast enam neid sõjavangide hulka ei toodud. Aga selline oli aastakümneid Vene ülemuste teadlik teguviis – küllap ka neile seal midagi „kukkus“!

Platnoid (pätid, vargad, mõrtsukad, vägistajad jne) võeti ka Punaarmee-se ja nende julmustest (tapmised, vägistamised jm kuriteod) on pikemad artiklid ajakirjas „Kultuur ja Elu“. Eriti julmad oldi sakslaste vastu ja ilmselt olidki need nn surmapataljonide võitlejad, kes suunati 1945. a talvel ja kevadel Saksamaale. Venemaa ajaloost on väga palju näiteid, kus võitjatel lubati vallutatud linnas 3 või rohkem päeva röövida ja tappa (Põhjasõja ajal näiteks Narvas, millest on A. Tolstoi romaani põhjal vändatud film).

Jüri Kalvet
Pensionär

Georg Lurichi nimelised Väike-Maarja valla meistrivõistlused jõutõstmises

Taaskord toimuvad Väike-Maarja valla meistrivõistlused jõutõstmises. Nagu juba traditsiooniks saanud, siis viiakse võistlused läbi Triigi Spordihoones **4. mail kell 12.00**. Võisteldakse kolmel alal: kükk, lamades rinnalt surumine ja jõutõmme. Oodatud on kõik kohalikud jõujuurikad ning külalisvõistlejad.

Võisteldakse järgmistes kaalukategooriates:

- Mehed kuni 80 kg
- Mehed 80-90 kg
- Mehed 90+ kg

Kaalumine algab kell 11.30. Palun kõigil osavõtjatel registreerida end hiljemalt **3. mai õhtuks kella 23.00** e-mailile: raivo.tammus@gmail.com.

NB: surumissärki ja tõstetrikood pole lubatud kasutada.

Tõstevööd, tõsterihmasid, põlvesidemeid jmt on lubatud kasutada.

Wilks'i punkte ei arvestata.

Lisainfo: raivo.tammus@gmail.com või 5358 6394.

Georg Lurich – 138

22. aprillil möödus 138 aastat Georg Lurichi sünnist. Tänavu tähistavad Lurichi sünniaastapäeva 21. aprillil toimunud traditsiooniline Lurichi kevadjooks ja 26. aprillil juba 16. korda toimuv Georgi Kange rammuvõistlus.

Teel Lurichi 140. sünniaastapäeva poole käib tegevus selle nimel, et 22. aprillil 2016. a jõuaksime Lurichi mälestussamba avamiseni Väike-Maarja keskväljakul.

Mälestussamba püstitamise eesmärk on suunata ühiskonda järgima terveid ja tervislikke eluviise, rohkem liikuma ja spordiga tegelema ning aidata kaasa sellele, et ei unustataks meie rahvuslikkuse ühe olulise alustala, legendaarse Georg Lurichi kohta meie aja- ja kultuuriloos.

Georg Lurichi tõeks-pidamised – karsked eluviisid ning tohutu tahtejõud ja sihikindlus – olid tähtsad tema eluajal ja on seda praegugi.

Mälestussamba skulptuurse osa aluseks võetakse Amandus Adamsoni 1903. aastal loodud skulptuur „Lurich Champion“, mis osales St. Louisi maailmanäitusel ja 1904. a olümpiamängudega kaasnenud kunstinäitusel. Skulptuurist tehakse suurendatud pronksist koopia (kõrgus ~2,5 m), mis asetatakse sümboolsele graniidist maakerale (läbimõõduga ~1,70 m), mille ekvaatorile paigutatakse sobivast materjalist vöö Lurichi saavutuste teel olulisemate aastaarvude ja kohtade nimedega, ja mis omakorda toetub

graniidist alusplaadile (sümboolsele maadlusmatile, ~6,5x6,5x0,5 m).

Samba püstitamise tööd on jagatud nelja etappi.

skulptuurse osa valmimiseni – modelleerimise ja selle pronksi valamiseni.

Aastateks 2014-2015 plaanitud III etapp sisaldab graniidi soetamist ning mälestussamba keskmise osa – graniidist maakera valmistamist.

2015-2016 – IV etapp: mälestussamba graniidist alusplaatide valmistamine ja vundamendi ehitamine, samba aluse montaaž, mälestussamba paigaldamine ja sammast ümbritseva territooriumi osalised korrapäraseks hooldamiseks.

Georg Lurichi mälestussamba püstitamist on kahel korral toetanud Hasartmängumaksu nõukogu ning Väike-Maarja vallavalitsus avas 2008. aastal SEB pangas erikonto annetuste kogumiseks samba püstitamise tarvis.

Praeguseks kogunenud summa võimaldab katta samba skulptuurse osa valmistamisega seotud kulud. Graniidi soetamine seisab aga alles ees ja igaüks meist saab sellele oma võimete kohaselt kaasa aidata. Jõudu mööda ühiselt samba valmismise panustades jõuame selle avamiseni 2016. aasta aprillikuus.

Ilve Tobreluts

TOETAGEM GEORG LURICHI

MÄLESTUSSAMBA PÜSTITAMIST!

Annetusi saab teha Väike-Maarja Vallavalitsuse arvelduskontole nr EE481010502017649007 SEB pangas.

Südamenädalal korraldas spordikeskus mitmeid liikumisüritusi

Kundalini jooga oli paljudele uus, aga huvitav kogemus.

Käes on aprill, päike särab juba rõõmsamalt ja keha ärkab talveunest. Kui talv on enamusele selline aeg, mis rohkem tubastes tingimustes veedetakse, siis kevad justkui iseenesest sunnib rohkem õue ja liikuma. Ega aprilli asjata südamekuuks pole kutsutud.

Kuna üheks südamehaiguste, samuti paljude teiste krooniliste haiguste riskiteguriks on vähene liikumine, on see nädal hea aeg, et oma eluviisidele rohkem tähelepanu pöörata ja positiivsete muudatustega alustada. Ühtlasi on 2014. aasta Eestis kuulutatud liikumisaastaks.

Südamenädalat tähistatakse Eestis alates 1993. aastast – tänavu juba 22. korda. Südamenädalat viib läbi Tervise Arengu Instituut koostöös SA Eesti Terviserajad ja Liikumisaasta 2014-ga. Terve aprillikuu hõlmab hulgaliselt liikumisega seotud ettevõtmisi üle Eesti, Väike-Maarja valla tegemised jäid aprillikuu teise nädalasse.

Kohalikku terviseürituste sarja alustasime Kundalini joogaga, juhendajaks Kristiine Adamson. Kunda-

lini joogas kasutatakse erinevaid kehahoide, füüsilisi harjutusi, hingamisharjutusi, meditatsioone, kehalukke ja kätehoide, loitsimist, tähelepanu fookuseerimist ja visualiseerimist. Joogaharjutuste rõhuasetus on meis varjatud sisemise elujõu potentsiaali äratamisel, näärmete stimuleerimisel ning närvisüsteemi tugevdamisel. Et tegelda Kundalini joogaga ei pea olema noor, sale ja painduv, Kundalini jooga sobib erinevas vanuses ja kehavormis inimestele.

Esialgul oli pisut võõristav, et tegevuse juures tuleb aeg-ajalt kasutada ka oma häält, lugedes mingit mantrat. Meelde jäi sealte tegelikult ainult üks - SAT NAM. Ja Kristiine õpetus sinna juurde - kui Sa midagi teed ja tunned, et enam väga ei taha ja ei jaksa, siis ütle neid sõnu. See hoiab Sind sinu tegevuse juures ja ei lase mõttel uitama minna.

SAT NAM
"Tõde on minu identiteet; pöördun igaves Tõe poole mis elab meis kõigis"

See on kõige enam kasutatud mantra Kundalini joogas. Selle mantra loitsimine äratav hinge ning lihtsustatult tähendab "tõeliselt".

11. aprillil saime südanädala raames kokku spordihoone jõusaalis, kus TLÜ kehakultuuriteaduskonna magister, professionaalne liikumisharrastuste treener ja ka personaaltreenerina te-

gutsev Sven Hõbemägi jagas kuulajatele teadmisi liikumisest ja toitumisest. Loengule järgnes näitlik ringtreening. Nii mõnigi osaleja leidis treeningust innustust ja uusi ning huvitavaid harjutusi iseseisvaks sooritamiseks. Ühis- treeningu käigus käis läbi mõtegi, et miks ei võiks olla üks mõnus punt, kellega korra või paar jõusaalis just sarnast treeningut tegemas käia. Üksi tegutsemisega on rutiin kerge tulema ja koos rutiiniga ka loobumine, aga kui koos lõbus seltskond ja harjutuste vahele huumorit ka saab, on ka sportimisel hoopis teine mekk.

Kolmas ja meie valla viimane südameharimise üritus leidis aset Ebavere tervisespordikeskuses. „Targalt ja teadlikult sadulasse“.

Sel pisut sombusel pühapäevahommikul oli Ebavere tervisespordikeskusesse kogunenud 35 rattahuvilist. Planeeritud oli minna seiklema 26. aprillil toimuvale Pandivere Rattamaratoni rajale. Arvestades treenituse või selle puudumise taset, jagati seltskond kahte gruppi – sportlased ja „linnuvaatlejad“. Gruppe vedasid Kalle Kriit, Greete Steinburg ja Enno Eilo, kes on ka Pandivere Rattamaratoni peakorraldaja. Pärast aktiivset soojendussõitu sai selgeks, et ka treenitusel ja treenitusel on vahe ning järgnes uus jagunemine – sportlased ja harrastajad. Visati veel nalja, et südamenädal ju selleks ongi, et kontrollida, kas su süda peab vastu või ei.

„Linnuvaatlejad“ jätkasid oma rahulikku teekonda mööda tasasemaid teid ja ei lasknud end spordihullusest kaasa

kiskuda. Mina julgesin oma pulsikella tööle panna alles siis kui asfaldile jõudsin, vastasel juhul oleks kell lihtsalt otsad andnud. Vaim oli väge täis, aga keha hakkas jonnima. Mõttled küll, et mis see siis ikka ära ei ole, eluaeg sportitud, aga kolm kuud kontoritooli on oma jälje juba jätnud ja nagu Sven Hõbemägi oma jõusaalitunniski ütles, et ka tiptasemel tegija alustab pärast poolt aastat lorutamist nullist. Igatahes andsin seal metsas endale mitmeid lubadusi ja kavatsen nendest ka kinni pidada, kasvõi hambad ristis. Ma usun, et ma polnud ainus, kes metsale vandeid kinkis.

Sel ajal kui minu keha, vaim ja süda uhkes üksinduses sauna nautisid, lustisid tõsised tegijad maratonirajal. Spordimeeste keeli nimetatakse seda avatud raja sõiduks. Meil oli ta sedakorda küll mitteametlik, sest rada läbib mitmeid paiku, kus tavatingimustes ligipääsu pole. Pandivere Rattamaratoni rada kulgeb Pandivere kõrgustikul, Väike-Maarja ja Rakke valla territooriumil. Võistlusraja esialgne pikkus jääb 48 ja 50 km vahemikku. Võistlusrajale jääb Härma Talu, raja vahetusse lähedusse jääb ka üks väga kuulus ja muhe tege-lane – hüljes Poiss. Võistlusrada kulgeb läbi mitme vana mõisakompleksi ja läbi Kamariku paekarjääri. Lammasküla kandis läbitakse paar Purustaja Rakke

Sven Hõbemägi jagamas teadmisi, kuidas õige toitumise ja teadlikult sooritatud kehalise tegevusega rõõmsalt suvele vastu minna. Foto: 2x Jane Kool.

RM lõiku, aga seda vastassuunas. „Avatud raja“ naised-mehed saabusid paari tunni pärast. Näod naerul, ei märkigi väsimusest, pisut poritäpiliselt ... andsin endale veel ühe lubaduse.

Kõigile osavõtjatele jagasime liikumispäevikuid, mida ootame täidetuna tagasi 15. maiks. Osalejate vahel loosime kaks pääset kahele Aqva vee- ja saunakeskusesse.

Liikumispäevikutele märkida kindlasti oma kontaktandmed, et võimaliku võitjaga ühendust saada. Täidetud liikumispäevikud saab viia kas Väike-Maarja spordihoonesse, Ebavere tervisespordikeskusesse või siis Rattabaasi poodi Rakveres.

Süda on äratatud, hoogsa sammuga suvele vastu!

Jane Kool
 spordikeskuse juhataja

Maadlusuudised

22. märtsil toimusid Tapal Eestimaa Spordiliidu jõud meistrivõistlused kreeka-rooma, vaba- ja naistemaadluses. Meie noormaadlejad olid taas edukad:

1. koht kreeka-rooma maadluses ja 2. koht vabamaadluses – Holger Toots
2. koht – Eleri Aleksa
2. koht – Jörgen Kivila
3. koht – Jarko Visnapuu
3. koht – Kuldar Kangur

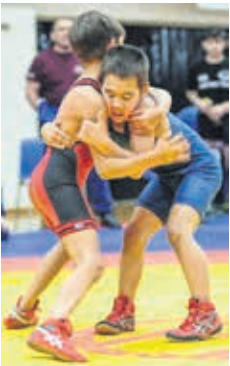
23. märtsil toimusid Põltsamaal Eesti noorte karika-võistlused vabamaadluses.

1. koht – Romanis Siiman
2. koht – Jonete Visnapuu
3. koht – Kristo Prinken

29.-30. märtsil toimusid Tallinnas Kristjan Palusalu mälestusvõistlused klassikalises ja vabamaadluses. Esindatud oli 10 riiki ligikaudu 1000 maadlejaga. Võistlus oli väga hästi organiseeritud ja meie jaoks oli esmakordne kogemus osaleda sellisel suurel võistlusel. Kahe päeva kokkuvõttes osales võistlustel 83 maadlusklubi. Väike-Maarja noormaadlejad saavutasid kokkuvõttes 25. koha. Super! Täna noormaadlejate vanemaid, kes leidsid aega ja võimaluse olla meie poistele toeks ja abiks sellel raskel kahepäevasel võistlusel!

29. märtsil võisteldi klassikalises maadluses. Meie poistest paistsid hea maadlusega silma:

2. koht – Romanis Siiman
5. koht – Argo Metsaru
5. koht – Kuldar Kangur
6. koht – Holger Toots

Romanis Siiman võistluses. Foto: Maria Kilk.

30. märtsil võisteldi vabamaadluses. Ilusat maadlust näitasid:

2. koht – Jevgeni Hamidžanov
3. koht – Romanis Siiman
3. koht – Kuldar Kangur
4. koht – Eleri Aleksa
5. koht – Remo Ojaste

Meie klubi kasvandik, praegu Tartu ülikooli klubi esindav Liis Järvamägi saavutas naiste arvestuses 2. koha.

6. aprillil toimusid Vinnis Eesti täiskasvanute meistrivõistlused sumos. Väike-Maarja rahvaspordiklubi oli esindatud 8 sumotajaga. Saavutasime 6 medalit:

1. koht – Liis Järvamägi
2. koht ja 3. koht absoluutkaalus – Merike Järvamägi
3. koht – Eleri Aleksa
3. koht – Jörgen Kivila
3. koht – Rauno Kuusemets

12. aprillil osales Väike-Maarja RSK meeskond Haapsalus toimunud Eesti meistrivõistlustel kreeka-rooma maadluses juunioridele.

3. koht – Jevgeni Hamidžanov
5. koht – Kuldar Kangur
9. koht – Argo Metsaru
9. koht – Rauno Kuusemets
9. koht – Jarko Visnapuu
13. koht – Jörgen Kivila

Meeskondlikult saadi 12. koht 19 võistkonna seas.

Lembit Kalter
 maadlustreener

Sumotajad koos Kaido Hõõvelsoniga Vinni spordihoones. Foto: Lembit Kalter

Valla MV sulgpallis

Sulgpallivõistlused toimusid kahes voorus Triigi spordihoones. Lapsi oli osalemas 6 ja täiskasvanuid 9. Kui esimene voor möödus tasakaalukalt ja ettearvatult, siis teises voorus esitas vallavanem Indrek Kesküla mängijatele tõsise väljakutse. Suusoojaks öeldud – lähen ja tõmban neile mütsi pähe – pidas paika. Indrek ei andnud käest ühtegi geimi. Kuna aga arvesse läksid mõlema vooru tulemused, siis sai järjekord selline:

1. Eerek Preisfreund; 2. Väino Stoltzen; 3. Indrek Kesküla; 4. Andreas Preisfreund; 5. Tarmo Rebane; 6. Mihkel Niinemets

Harjuta Terviseks!

Punkti seis 14. aprillil (kokku osalejaid 221)

1. Õie Lambing 152 ok, 15 bp. 2. Heino Lambing 151 ok, 15 bp. 3. Mall Lepiksoo 96 ok, 9 bp. 4. Viivi Kahr 81 ok, 8 bp. 5. Geidi Kruusmann 71 ok, 7 bp. 6. Silva Salla 57 ok, 5 bp. 7. Anne Soom 45 ok, 4 bp. 8. Mall Türbsal 43 ok, 4 bp. 9.

Kuna tõsiseid mängijaid naiste hulgas polnud, siis võistlesid spordihooned omavahel, Triigi spordihoonet esindas Aule Rebane ja Väike-Maarja oma Jane Kool. Sosinal võib lisada, et Väike-Maarja spordihoone teenis natuke rohkem punkte. Teises voorus lisandus naispoolele juurde ka Aule tütar Kertu, kes osutus meist oluliselt paremaks mängijaks. Ja nii me siis otsustasime, et seekord võitis sport ja medali panime kaela Kertule.

Lapsi oli kokku osalemas 7. Esivii-sikusse pääsesid: **1. Mattias Preisfreund; 2. Kert Kõiv; 3. Arlet Suviste; 4.-5. Karli Lõune ja Taniel Preisfreund**

Malle Kask 42 ok, 4 bp. 10. Kessu Kesler 42 ok, 4 bp. 11. Reet Soidla 41 ok, 4 bp. 12. Valdo Leist 39 ok, 3 bp. 13. Maie Jakobson 35 ok, 3 bp. 14. Terje Ruuben 32 ok, 3 bp. 15. Lea Pukk 29 ok, 2 bp. 16. Elna Lumiste 29 ok, 2 bp. 17. Ene Aabo 27 ok, 2 bp. 18. Halar Klaas 26 ok, 2 bp. 19. Maie Blaas 25 ok, 2 bp. 20. Kert Jur-

Mingil hetkel said Muuga Spordihoone sulgpallurid lõhna ninna, et Väike-Maarja vallas on käimas sulgpalli MV. Kuna neil endil oli just sama üritus käeulatuses, siis tulid nad meie mängijatega kätt soojendama. Kogu ettevõtmine sai ka salvestatud ja hiljem oli osalejatel võimalus oma kauneid ja viljakaid etteasteid vaadata ja hinnata. Nüüd on meie kord külla minna ja oma üha paranevaid oskusi demonstreerida.

Jane Kool
 spordikeskuse juhataja

tom 24 ok, 2 bp. 21. Kristel Kahr 23 ok, 2 bp. 22. Getrin Raudsepp 23 ok, 2 bp. 23. Gertu Gorin 22 ok, 2 bp. 24. Annela Laidre 21 ok, 2 bp. 25. Rita Soidla 19 ok, 1 bp. 26. Regiina Sinijärv 19 ok, 1 bp. 27. Aino Aren 18 ok, 1 bp. 28. Kalle Tobreluts 17 ok, 1 bp. 29. Margit Kopti 16 ok, 1 bp. 30.-31. Maire Ömmik 15 ok, 1 bp. 30.-31. Liina Kungla 15 ok, 1 bp.

26. aprillil kell 12.00

XVI Georgi Kange rammuvõistlus

Väike-Maarja keskväljakul

Info: Ants Einsalu, tel 529 4245

Ebavere tervisespordikeskuses antakse

Pandivere Rattamaratoni start

Info: Urmas Kullas, tel 515 3239 ja Enno Eilo, tel 515 3228

Tulge osalema ja tulge vaatama!

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub **igal neljapäeval kell 18.00** Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlike vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Maikuus algavad leerikursused

Leerikursused EELK Simuna ja Väike-Maarja kogudustes algavad maikuu alguses.

Leerikursusel saab osaleda alates 15. eluaastast ja vanuse ülempiiri ei ole.

Info ja registreerimine leerikursusele telefonil 5345 3967 või meiliaadressil enn.salveste@eelk.ee kuni 5. maini.

Kirikuõpetaja
Enn Salveste

Rändmesinikud
otsivad turvalisi ja ligipääsetavaid kohti mesilasperede korjele viimiseks (taluhuovid, põllu- või metsaservad)
Väike-Maarja vallas ja selle lähiümbruses.
Kontakt tel 5556 8723 (NB! Uus number)

Soovin osta
Väike-Maarjas
4-toalist maja.

Kõik pakkumised on oodatud meiliaadressil:
mai.ye@hotmail.com
või telefonil **520 9958**

Määri Mõis OÜ müüb pakendamata mahekomposti.
Sobib kõikidele mullatüüpidele.
Vajadusel toome kohale.
Tel **525 9239**, Siim

Ostan dokumentidega ZAZ 965 (maanteemuhk) või Moskvitš 400-408.
Telefon: **511 5448**

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:
Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee
Toimetaja: Ilve Tobreluts
Toimetuse kolleegium:
Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Esmäe, Hans Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.
Toimetust võib teksti lühendada.
Toimetust ei vastuta reklaamide sisu eest.
Trükitud:
Trükikoda TRÜKIS AS,
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.
Tiraaž 2000 eksemplari.

Kooli talu
võtab
rendile
või ostab
põllumaad
Väike-Maarja vallas.

Priidik Preem,
tel 5801 6368
Matti Preem,
tel 529 8037

Teostan korstnate ja küttekollete hooldust.

Püsiklientidel -10%.
Kontakt tel **5695 5596**

Tartu mets
ostab
metsakinnistuid ja põllumaid kogu Eestis.
Tel 5557 7007.
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

Kohalik põllumees
võtab
rendile
või ostab
põllumaid

Headel tingimustel hea hind.
Soovi korral ettemaks.

Kontakt **Rein Miller**
telefonil **5392 6640**

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või aset-seda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

*Astu reipana edasi eluteel,
olgu tervist ja õnne Sul veel ja veel ...*

Mai

94 Linda Rebane – 8. mail
92 Leili Kivvi – 24. mail
90 Elsa Ambos – 13. mail
87 Vilma Kivilo – 30. mail
86 Irene Kaldma – 10. mail
86 Saale Kask – 17. mail
86 Maimu Einsalu – 20. mail
85 Hilda Lehtola – 5. mail
85 Juta Torma – 24. mail
84 Linda Kask – 13. mail
84 Endel Kleband – 18. mail
83 Ena-Lisette Lilleväli – 1. mail
83 Helgi-Elfriede Aun – 31. mail
82 Ilmi Silla – 11. mail

82 Milvi Rüütel – 18. mail
81 Evald Aasumets – 8. mail
81 Milanda Danilas – 15. mail
81 Luule Rääk – 21. mail
80 Elmar Part – 2. mail
80 Rael Svetõševa – 10. mail
80 Aino-Aliide Saaremäel – 12. mail
80 Elisabeth Lamp – 20. mail
80 Melanie Mitt – 26. mail
75 Elmu Evestus – 16. mail
75 Rein Rääk – 18. mail
75 Elgi Bork – 25. mail
75 Ivi Volter – 31. mail
70 Maie Blaas – 3. mail

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Kaidi Kees – 21. märtsil
Lisette Kõo – 23. märtsil
Aleksandra Tšurbakova – 3. aprillil

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Puurkaevude puurimine ja puhastamine.
Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus

www.puurkaevumeistrid.ee
Tel 502 1279; 526 9604

Võtame üürile 3-4 toalise möbleeritud korteri
Väike-Maarjas või lähiümbruses alates aprillist kuni septembrini.
Kontakt tel 5556 8723 (NB! Uus number)

Mälestame

Alfred Leino	27.07.2010 – 24.02.2014
Malle Solba	17.10.1938 – 06.03.2014
Laine Voolmaa	02.12.1923 – 21.03.2014
Niina Tugina	28.04.1952 – 23.03.2014
Berta Salumäe	19.12.1929 – 03.04.2014
Harri Rotka	15.09.1994 – 06.04.2014

*Puude ladvas tasa nutvas tuules
me vaikselt leinas langetame pea ...*

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi 1, II korrus)
päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:**

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.
Tellitud tooted tuuakse kohale **9. mail kell 9.00 – 11.00.**
Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

OÜ ETEST PR
ostab metsa- ja põllumaad

Info tel **504 5215, 514 5215** ja meiliaadressil: info@est-land.ee